

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Факультет психології

Кафедра психодіагностики та клінічної психології

Сексуальні преференції у осіб з проявами темної тріади

Кваліфікаційна робота

Студентки 2 року ОР Магістр
(спеціальність 053 «Психологія»,
освітня програма «Психологія»)

Скряги Анастасії Вікторівни

Науковий керівник:

доктор філософії у галузі психології

Молотокас Антоніна Андріївна

Роботу рекомендовано до захисту на ЕК №2

Протокол №____ від _____ року

Завідувач кафедри психодіагностики та клінічної психології

_____ **Людмила КРУПЕЛЬНИЦЬКА**

Київ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВА ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СЕКСУАЛЬНИХ ПРЕФЕРЕНЦІЙ У ОСІБ З ПРОЯВАМИ ТЕМНОЇ ТРІАДИ.....	7
1.1. Поняття сексуальних преференцій у сучасній психологічній науці.....	7
1.2. Темна тріада як комплекс особистісних рис та її вплив на поведінку індивіда.....	14
1.3. Теоретичні підходи до вивчення взаємозв'язку сексуальних преференцій та темної тріади.....	19
Висновки до розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СЕКСУАЛЬНИХ ПРЕФЕРЕНЦІЙ У ОСІБ З ПРОЯВАМИ ТЕМНОЇ ТРІАДИ.....	28
2.1. Характеристика вибірки та опис етапів дослідження.....	28
2.2. Обґрунтування методичного забезпечення дослідження.....	31
Висновки до розділу 2.....	38
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СЕКСУАЛЬНИХ ПРЕФЕРЕНЦІЙ У ОСІБ З ПРОЯВАМИ ТЕМНОЇ ТРІАДИ.....	39
3.1. Аналіз результатів дослідження особливостей сексуальних преференцій.....	39
3.2. Аналіз результатів дослідження рівня прояву темної тріади.....	46
3.3. Особливості сексуальних преференцій у осіб з проявами темної тріади.....	53
3.4. Рекомендації щодо зниження негативного впливу темної тріади на сексуальне життя.....	71
Висновки до розділу 3.....	74
ВИСНОВКИ.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	81

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах сучасної України, яка зазнає впливу масштабних соціальних і політичних змін, зокрема через військовий конфлікт, актуальність вивчення темної тріади у контексті сексуальних преференцій набуває особливої ваги. Війна не тільки змінила загальну картину міжособистісних відносин, а й вплинула на соціальні норми та взаємодії між людьми, зокрема у сфері сексуальної поведінки.

Військовий конфлікт створює умови, за яких прояви темної тріади можуть посилюватися. Психологічний стрес, соціальна невизначеність та травматичні події часто провокують зміни в сексуальних преференціях, адже поведінкові моделі, притаманні темній тріаді, стають механізмом захисту або виживання. Наприклад, у конфліктних ситуаціях можуть посилюватися тенденції до маніпуляції, жорсткості та експлуатації у міжособистісних стосунках, що може безпосередньо впливати на вибір партнерів та форми сексуальної взаємодії. Наявність таких особистісних рис, як макиавеллізм, може призводити до того, що індивіди стають схильними до сексуальної поведінки, яка передбачає контроль і домінування над іншими.

Соціальні та політичні зміни, викликані війною, також сприяють тому, що люди з рисами темної тріади можуть відчувати більшу свободу у прояві своїх деструктивних рис. Це впливає на зміну моделей соціальної поведінки, оскільки такі риси можуть бути сприйняті як ефективні у певних стресових умовах. У результаті виникають нові підходи до міжособистісних стосунків, що включають не лише традиційні соціальні ролі, а й сексуальні преференції, що стають більш варіативними та гнучкими.

В умовах війни багато аспектів людських відносин зазнають змін, а це також стосується сексуальних преференцій. Дослідження темної тріади у цьому контексті дозволяє виявити, як конкретні особистісні риси можуть впливати на схильність до певних форм сексуальної поведінки, зокрема в умовах кризи та невизначеності.

Важливим аспектом є зростання інтересу до дослідження темної тріади як механізму адаптації до умов війни. Риси темної тріади, такі як психопатія, нарцисизм і макиавеллізм, у критичних ситуаціях можуть виконувати адаптивну роль, сприяючи виживанню. У результаті цього люди, що мають вищі показники цих рис, можуть демонструвати поведінкові моделі, які передбачають домінування, маніпуляцію та відсутність емпатії, що безпосередньо впливає на сексуальні стосунки. Темна тріада у цьому контексті може служити як засіб захисту і самореалізації в екстремальних умовах, коли традиційні соціальні та моральні норми втрачають свою актуальність або гнучко змінюються.

Війна також посилює тенденції до зростання інтересу до нестандартних сексуальних сценаріїв, які можуть бути пов'язані з бажанням людей пережити щось, що виходить за рамки буденності та допомагає їм відчутти силу та контроль над своїм життям. У таких умовах люди з рисами темної тріади можуть виявляти сексуальні преференції, що передбачають домінування, жорсткість чи маніпуляцію, що корелює з їхнім загальним прагненням до влади та контролю в міжособистісних стосунках.

Мета дослідження: визначити особливості прояву сексуальних преференцій залежно від рівня прояву темної тріади.

Завдання дослідження:

1. Здійснити теоретичний аналіз феномену сексуальних преференцій та темної тріади психологічній науці;
2. Проаналізувати сучасний стан прояву сексуальних преференцій та темної тріади;
3. Визначити особливості зв'язку між сексуальними преференціями та рівнем прояву темної тріади;
4. З'ясувати вплив темної тріади на формування сексуальних преференцій.

Об'єкт дослідження – сексуальні преференції.

Предмет дослідження – сексуальні переваги у осіб з проявами темної тріади.

Гіпотеза дослідження: у нашому дослідженні формуємо припущення, що рівень прояву темної тріади (макіавеллізм, нарцисизм, психопатія) впливає на специфіку сексуальних переваг, зокрема, люди з вищим рівнем темної тріади демонструють схильність до ризикованої або домінантної сексуальної поведінки.

Теоретико-методологічну основу дослідження складають: феноменості сексуальності та сексуальних переваг у психології (В. Павлюк, В. Гупаловська, О. Соболевська, В. Ощипок, В. К. Лісовський, У. М. Marcinkowska, S. W. Semenyina, J. V. Valentova, P. K. Jonason); дослідження нарцисизму та його впливу на сексуальні сценарії поведінки таку (І. Панасюк, Н. Калька, З. Ковальчук, П. К. Джонасон, В. Павлюк, В. Гупаловська, У. М. Марцинковська, С. В. Семенина); феномен темної тріади особистості та її вплив на сексуальну поведінку (В. Ощипок, У. М. Марцинковська, Я. В. Валентова, С. В. Семенина, П. К. Джонасон, М. Т. Лайонс).

У кваліфікаційній роботі використані такі **методи дослідження**, як аналіз, діагностика, систематизація та узагальнення психологічних даних за проблемою сексуальних переваг, порівняльний метод, кореляційний аналіз, робота з літературними джерелами, комплекс емпіричних методів, вибір та поєднання яких зумовлені предметом, метою та завданнями дослідження. До комплексу увійшли такі методики: опитувальник «Суб'єктивного сексуального благополуччя» В. А. Гупаловська, опитувальник «Психодіагностика сексуальних стилів» В. А. Гупаловська, опитувальник «Установок до сексу» Г. Айзенк, адаптований Л. Карамушка, О. Креденцер, К. Терещенко, В. Лагодзінська, В. Івкін, О. Ковальчук, опитувальник «Короткий п'ятифакторний опитувальник» С. Гослінгом, П. Ренфру і В. Свонном, адаптований М. Кліманська, І. Галецька, опитувальник «Темної тріади» Д. Полхус, К. Вільямс, адаптований М. Клименко.

База дослідження. У дослідженні взяли участь 66 досліджуваних, з яких 33 чоловічої статті та 33 жіночої статті. Середній вік складає 33,1 років ($SD = 8,27$), віковий діапазон досліджуваних складає межі від 18 до 45 років.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в тому, що:

- визначено зміст, структурні компоненти та періодизацію розвитку жіночої сексуальності;
- подальшого розвитку набуло визначення поняття сексуальні преференції, як фактору сексуальної поведінки який може бути залежним від прояву темної тріади;
- проведено комплексне дослідження виявленню особливостей прояву сексуальних преференцій залежно від рівня прояву темної тріади.

Практична значущість: результати дослідження можуть бути використані психологами, сексологами та психотерапевтами для глибшого розуміння впливу рис темної тріади на сексуальні преференції. Це може допомогти у розробці корекційних програм та методик для роботи з клієнтами, які мають порушення у сфері сексуальної поведінки або дисфункції, що можуть бути пов'язані з високим рівнем прояву рис темної тріади. Результати дослідження також можуть бути застосовані для профілактики негативних впливів темної тріади на інтимні стосунки та сприяти підвищенню якості сексуальної взаємодії у парах.

Структура кваліфікаційної роботи: дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загального висновку, списку використаних джерел, що налічує 67 найменування. У дослідженні вміщено 19 таблиці та 3 рисунки. Основний зміст роботи викладено на 80 сторінках комп'ютерного набору. Повний обсяг роботи становить 87 сторінки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВА ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СЕКСУАЛЬНИХ ПРЕФЕРЕНЦІЙ У ОСІБ З ПРОЯВАМИ ТЕМНОЇ ТРИАДИ

1.1. Поняття сексуальних преференцій у сучасній психологічній науці

Сексуальні преференції, як поняття, займають важливе місце у сучасній психологічній науці, оскільки вони відображають складний набір індивідуальних вподобань та поведінкових реакцій, пов'язаних із вибором сексуального партнера та сексуальною активністю. У контексті психології, сексуальні преференції визначаються як індивідуальні переваги щодо сексуальних партнерів, які можуть включати як фізичні, так і поведінкові характеристики, а також соціальні та культурні контексти, в яких вони формуються. Ці преференції є багатогранними і можуть бути пов'язані з біологічними, психологічними та соціальними факторами.

Наукові дослідження підтверджують, що сексуальні преференції формуються під впливом різних психологічних чинників. Наприклад, Кушнір (2020) досліджує вплив тривожності як детермінанти розладів у сексуальній сфері, підкреслюючи важливість психологічного благополуччя для здорового сексуального функціонування (Кушнір, 2020). Біла (2024) вивчає шлюбно-сімейні настанови студентської молоді, що демонструє, як особистісні установки можуть впливати на формування сексуальних уподобань (Біла, 2024).

Дослідження Бойка (2023) акцентує на ролі внутрішнього конфлікту особистості у контексті сприймання сексуальної орієнтації, що може суттєво впливати на вибір партнерів та сексуальні сценарії (Бойка, 2023). Крім того, Мазур (2024) досліджує гендерні особливості ставлення молоді до власної сексуальності, показуючи, що гендерні ролі та очікування можуть змінювати спосіб сприйняття сексуальності та вибору партнерів (Мазур, 2024).

Власюк (2024) у своєму аналізі феномену сексуальної ідентичності вказує на важливість культурних та соціальних чинників у формуванні сексуальних уподобань (Власюк, 2024). Інше дослідження, проведене Афанасьєвим та Гупаловською (2024), акцентує на впливі когнітивних та поведінкових порушень, таких як синдром порушення активності та уваги, на сексуальність та побудову сексуальних сценаріїв (Афанасьєвим & Гупаловською, 2024).

Значну увагу дослідники також приділяють психологічному розвитку сексуальних уподобань. Говорун та колеги (2021) розглядають психосексуальний розвиток та особливості сексуальної освіти, що є важливими факторами у формуванні сексуальних преференцій (Говорун et al., 2021). Ці висновки доповнюють дослідження Рогожиної (2021) та роботу Шопші та Поліщук (2021), які акцентують на важливості психологічної корекції та впливу освіти на сексуальні уподобання жінок (Рогожиної, 2021; Шопші & Поліщук, 2021).

Крім того, Корчакова та Безлюдна (2023) аналізують молодіжні наративи та особистісні настанови у сфері інтимного життя, що вказує на важливість культурних та соціальних аспектів у формуванні сексуальних преференцій (Корчакова & Безлюдна, 2023). Дослідження Семенчук (2024) та Федорець (2024) додатково підкреслюють, що сексуальні уподобання можуть змінюватися під впливом психологічних і соціальних факторів, включаючи гендерний аспект у молодому шлюбі та прогнозування сексуальних дисфункцій у військових та ветеранів (Семенчук, 2024; Федорець, 2024).

Сексуальні преференції включають різні типи, такі як гетеросексуальні, гомосексуальні, бісексуальні та асексуальні орієнтації, що детально розглядаються у сучасних дослідженнях. Наприклад, дослідження Балтхазарта (2020) вказує на важливу роль біологічних механізмів у формуванні сексуальних уподобань, включаючи дії гормонів і генетичні фактори, що мають значний вплив на формування гомосексуальної чи

гетеросексуальної орієнтації (Balthazart, 2020). Інше дослідження, проведене Буссом і Шміттом (2019), підкреслює, що еволюційно обумовлені переваги у виборі партнера, такі як привабливість та ресурси, залишаються сталими серед різних культур і поколінь (Buss & Schmitt, 2019).

Сучасні класифікації сексуальних переваг враховують широкий спектр факторів, включаючи як психологічні аспекти, так і соціокультурний вплив. У дослідженні Шеллера та його колег (2023) вказується на те, що сексуальні та романтичні уподобання значно впливають на статеві відмінності у виборі партнера, що, у свою чергу, впливає на різні аспекти шлюбної поведінки (Scheller et al., 2023). Також важливо зазначити, що переваги можуть варіюватися в залежності від контексту і часу, як це показано у дослідженні Вальтера та його колег (2020), яке охопило 45 країн і підтвердило універсальні статеві відмінності у виборі партнерів, що залишаються стабільними навіть у змінюваних соціальних умовах (Walter et al., 2020).

Біологічні та психологічні чинники відіграють значну роль у формуванні сексуальних переваг, що є багатогранним процесом, вплинутим як генетичними, так і гормональними аспектами. Дослідження показують, що генетичні чинники можуть мати істотний вплив на формування сексуальної орієнтації, проте вони діють у поєднанні з гормональними та епігенетичними механізмами. Як зазначає Ландон (2023), генетичні маркери, пов'язані з регуляцією гормонів і розвитком нервової системи, можуть сприяти формуванню сексуальних уподобань, однак виключно генетика не є вирішальною у визначенні сексуальної орієнтації (Landon, 2023).

Гормональні процеси також відіграють ключову роль у розвитку психосексуальних характеристик. Дослідження Бакара (2021) підтверджує, що статеві гормони, такі як тестостерон, мають вирішальний вплив на формування типових чоловічих і жіночих психосексуальних характеристик під час пренатального розвитку (Bakker, 2021). У жінок, підвищений рівень

тестостерону під час вагітності пов'язаний з більшою ймовірністю розвитку нетипових для жінок сексуальних вподобань, що підкреслює важливість пренатальних гормональних впливів.

Крім того, епігенетичні чинники, такі як метилування ДНК, також можуть впливати на сексуальні преференції. Як зазначено у дослідженні Баттчарії та колег (2022), відмінності у метилуванні ДНК між особами з різними сексуальними орієнтаціями можуть відігравати значну роль у формуванні цих уподобань (Bhattacharya et al., 2022). Таким чином, біологічні та психологічні чинники працюють у тісному взаємозв'язку, формуючи складний ландшафт сексуальних преференцій у людей.

Психосоціальні фактори також значно впливають на розвиток сексуальних уподобань. Вони включають соціалізацію у сім'ї та суспільстві, що впливає на індивідуальні установки та поведінкові стереотипи. Гендерна ідентичність та соціальні ролі, що формуються у процесі взаємодії з оточенням, також суттєво впливають на вибір сексуальних партнерів. Як відзначають Fisher та Cocchetti (2020), психосексуальний розвиток не є виключно результатом біологічних чинників, а є продуктом складної взаємодії генетичних, гормональних та соціальних впливів (Fisher & Cocchetti, 2020). Таким чином, сексуальні преференції формуються під впливом як біологічних, так і психосоціальних чинників, що робить цей процес надзвичайно комплексним і багатошаровим.

Вплив культури та соціуму на формування сексуальних преференцій є однією з ключових тем у сучасній психологічній науці. Соціальні норми та культурні традиції, в яких формується особистість, значною мірою визначають сексуальні вподобання індивідів. Культура виступає як рамковий контекст, який впливає на поведінку, установи та вибір партнерів, що є результатом внутрішньої соціалізації.

Сучасні дослідження підтверджують, що соціальні норми грають важливу роль у формуванні сексуальних уподобань. Наприклад, дослідження Льюїса та колег (2021) показує, що гендерні норми, які домінують у

суспільстві, можуть суттєво впливати на сприйняття сексуальної згоди та поведінку в романтичних відносинах серед студентів університетів у В'єтнамі. Респонденти дослідження описували, як соціальні очікування та гендерні ролі можуть нормалізувати певні форми сексуальної поведінки, включаючи примус, що свідчить про потужний вплив культурних норм на сексуальні уподобання (Lewis et al., 2021).

Гендерні ролі також є важливим аспектом у формуванні сексуальних уподобань. Дослідження Халла та колег (2020) показує, що гетеронормативні гендерні ролі можуть впливати на соціально-психологічне самовираження та сексуальну позиціонування серед чоловіків, що мають секс з чоловіками, у Таджикистані. Вони відзначають, що домінуюча гендерна роль «активного» партнера в гомосексуальних стосунках тісно пов'язана з конструкцією гегемонної маскулінності, що впливає на розподіл влади у відносинах і може призводити до насильства в парі (Hall et al., 2020).

Крім того, різні культури можуть мати значний вплив на те, як люди розвивають свої сексуальні вподобання та гендерні ролі. Наприклад, у дослідженні Ванга та його колег (2021) порівнюються діти з Китаю та Таїланду, де виявлено, що в суспільствах з різними рівнями прийняття гендерної неконформності, такі як Таїланд, діти проявляють менше упереджень щодо гендерно-неконформної поведінки, ніж у Китаї, де гендерна бінарність переважає. Це підкреслює важливість культурного контексту у формуванні гендерних уподобань та соціальної поведінки (Wang et al., 2021).

Сучасні дослідження в галузі сексуальних переваг охоплюють широкий спектр підходів та методів, що дозволяють краще зрозуміти складність і різноманітність цього феномену. Одним з актуальних напрямів є використання нейропсихологічних методів для виявлення прихованих сексуальних уподобань. Зокрема, дослідження Зіогаса та колег (2021) застосовує методи вимірювання електроенцефалограм (EEG) для виявлення ранніх реакцій мозку на сексуальні стимули. Це дозволяє визначати

сексуальні уподобання навіть у випадках, коли респонденти намагаються їх приховати, що може мати практичне застосування у криміналістичних дослідженнях (Ziogas et al., 2021).

Інший важливий напрям досліджень стосується гендерних відмінностей у сексуальних вподобаннях та їх крос-культурних варіацій. У великомасштабному дослідженні, проведеному Волтером та колегами (2020), були проаналізовані сексуальні вподобання в 45 країнах. Виявлено, що хоча деякі відмінності у вподобаннях між статями є універсальними, такі як перевага чоловіками молодших і привабливих партнерів, тоді як жінки віддають перевагу старшим партнерам з фінансовими перспективами, проте ці відмінності змінюються залежно від рівня гендерної рівності в суспільстві (Walter et al., 2020).

Окремо варто відзначити дослідження, що використовують інноваційні підходи для вивчення сексуальних уподобань. Наприклад, дослідження Колледані та Камперіо Чіані (2020) використовувало методику імпліцитного асоціативного тесту (ІАТ) для вимірювання андрогінії серед чоловіків у різних регіонах світу. Результати показали, що на відміну від відкритих самозвітів, де кількість чоловіків, що ідентифікують себе як гомосексуальні, значно нижча, імпліцитні методи виявили значно вищий рівень прихованої андрогінії, що свідчить про більшу гнучкість і різноманітність сексуальних вподобань, ніж було відомо раніше (Colledani & Camperio Ciani, 2020).

Етичні аспекти досліджень сексуальних переваг є надзвичайно важливими, оскільки такі дослідження торкаються глибоко особистих і чутливих тем, що вимагає особливої уваги до питань приватності, конфіденційності та дотримання етичних норм. Одним з головних етичних викликів у таких дослідженнях є забезпечення конфіденційності респондентів, особливо у випадках, коли дослідження стосуються табуованих або стигматизованих тем, таких як нетрадиційні сексуальні вподобання або сексуальна орієнтація. Як підкреслюють Адмаруш та колеги (2020), дослідники мають бути особливо обережними щодо приватності

респондентів, зокрема, під час збору та використання даних, що можуть мати конфіденційний характер (Adarmouch et al., 2020).

Іншою важливою етичною проблемою є питання інформованої згоди. У випадках, коли дослідження проводяться серед підлітків або інших вразливих груп, питання інформованої згоди стає особливо складним, оскільки такі респонденти можуть не мати повної правової здатності давати згоду або можуть бути під тиском з боку соціуму. Наприклад, дослідження Накалега та колег (2021) підкреслює важливість забезпечення конфіденційності та безпеки для підлітків, які беруть участь у дослідженнях, пов'язаних з ВІЛ, і наголошує на необхідності враховувати соціальні та культурні контексти для забезпечення етичної участі цих груп (Nakalega et al., 2021).

Дослідження сексуальних переваг також піднімають питання етичності втручань, які можуть включати фізичний контакт або огляд респондентів. Бінік та Бінік (2023) звертають увагу на те, що такі втручання можуть бути дозволені тільки у випадках, коли вони є частиною звичайної практики дослідника, що підкреслює важливість врахування професійної етики та стандартів у дослідженнях сексуальної дисфункції (Binik & Binik, 2023).

Етичні норми також впливають на вибір методів дослідження та підходів до збирання даних. Сучасні методи, такі як електронна згода або використання цифрових технологій для збору даних, як зазначено у роботі Скеルトона та колег (2020), повинні відповідати найвищим етичним стандартам, забезпечуючи доступність, безпеку даних і можливість для респондентів вільно відмовитися від участі в будь-який момент (Skelton et al., 2020).

1.2. Темна тріада як комплекс особистісних рис та її вплив на поведінку індивіда

Темна тріада особистісних рис включає три взаємопов'язані характеристики: макіавеллізм, нарцисизм та психопатію. Ці риси були вперше концептуалізовані як єдиний кластер для опису негативних аспектів людської поведінки, які відзначаються маніпулятивністю, егоцентризмом і схильністю до антисоціальних дій. Макіавеллізм характеризується цинізмом, холодним розрахунком та прагненням досягти своїх цілей будь-якими методами, часто на шкоду іншим. Гендерні особливості макіавеллізму також заслуговують на увагу, адже дослідження Бачинської та Підбуцької (2024) показують, що жінки та чоловіки можуть виявляти макіавеллістичні риси по-різному, що може впливати на міжособистісну взаємодію та професійні досягнення (Бачинська & Підбуцька, 2024).

Нарцисизм проявляється у надмірній самозакоханості, потребі в постійному захопленні та визнанні, а також у переконанні у власній винятковості. Клименко (2021) у своїй дисертації розглядає нарцисичну саморегуляцію як важливий чинник особистісного самоздійснення, підкреслюючи, що така саморегуляція може як допомагати досягати значних успіхів, так і призводити до проблем у міжособистісних відносинах через надмірне фокусування на собі (Клименко, 2021).

Психопатія ж включає емоційну холодність, імпульсивність, низький рівень емпатії та схильність до агресії. Ощипок (2021) досліджує сексуальність у контексті темної тріади, підкреслюючи, що риси психопатії можуть бути пов'язані з підвищеною сексуальною агресією та експлуатацією в сексуальних відносинах (Ощипок, 2021). Бжезінська (2021) також звертає увагу на те, що особи з низьким рівнем емоційного інтелекту частіше виявляють риси темної тріади, що може посилювати антисоціальну поведінку, включаючи психопатію (Бжезінська, 2021).

Темна тріада також пов'язана з креативністю та досягненнями в різних сферах життя. Гордієнко (2022) вказує, що студенти з вираженими рисами

темної тріади можуть досягати високих результатів у творчій діяльності, проте їхній успіх часто супроводжується маніпулятивними або антисоціальними стратегіями (Гордієнко, 2022). У своїй роботі Чаплак, Чуйко та Зварич (2024) детально аналізують сутність та специфіку темної тріади, підкреслюючи, що ці риси можуть мати як адаптивні, так і деструктивні прояви залежно від контексту та рівня їх вираженості (Чаплак, Чуйко & Зварич, 2024).

Хоча ці три риси мають різні прояви, вони часто взаємодіють, утворюючи складний психологічний профіль. Наприклад, макіавеллізм та психопатія часто асоціюються з маніпулятивною поведінкою та прагненням контролювати інших, тоді як нарцисизм більше пов'язаний із бажанням отримувати схвалення та підтримку від оточення. Дослідження показують, що люди з високим рівнем макіавеллізму, психопатії або нарцисизму можуть демонструвати антисоціальну поведінку, що включає обман, маніпуляції та відсутність моральних принципів (Koehn, Okan, & Jonason, 2019).

Взаємодія цих трьох рис у рамках темної тріади сприяє формуванню особистісного профілю, схильного до використання інших людей як інструментів для досягнення власних цілей. Це проявляється у різних сферах життя, включаючи професійну діяльність, де такі особи можуть демонструвати агресивний стиль керівництва та нехтувати етичними нормами (Jonason & Luoto, 2021). Взаємозв'язок між компонентами темної тріади вказує на їхню спільну основу в низькому рівні емпатії та підвищеній схильності до маніпуляцій, що створює потужний комплекс рис, які впливають на поведінку індивіда.

Ці риси не тільки тісно пов'язані між собою, але й взаємодіють таким чином, що підсилюють одна одну, створюючи міцний фундамент для антисоціальної поведінки. Наприклад, дослідження показали, що макіавеллізм і психопатія часто співіснують у межах одного індивіда, що призводить до комбінованої дії маніпулятивних і агресивних стратегій поведінки (Pilch, 2020). У підсумку, темна тріада представляє собою

складний, інтегрований набір особистісних рис, що формують антисоціальну та егоцентричну модель поведінки.

Особистості з вираженими рисами темної тріади демонструють специфічні психологічні характеристики, які значно впливають на їхні соціальні взаємодії та особистісний розвиток. До темної тріади належать макіавеллізм, нарцисизм і психопатія, кожна з яких має свій унікальний вплив на поведінку індивідуума.

Макіавеллізм характеризується прагматичним і цинічним світоглядом, схильністю до маніпуляцій та стратегіями, спрямованими на досягнення влади та контролю. Особи з високим рівнем макіавеллізму часто демонструють холодний розрахунок у своїх діях, ігноруючи моральні або етичні норми. Це може призводити до труднощів у підтримці довгострокових соціальних зв'язків, оскільки такі індивіди схильні використовувати інших для досягнення власних цілей, що робить їх менш надійними партнерами в соціальних та професійних відносинах (Rogoza et al., 2020).

Нарцисизм, з іншого боку, пов'язаний з надмірною самозакоханістю, потребою в постійному захопленні та схваленні з боку оточуючих. Нарцисисти часто прагнуть до домінування у соціальних групах і можуть використовувати інших людей для підвищення власного статусу. Вони можуть сприймати соціальні взаємодії як можливість підтвердити свою винятковість і отримати захоплення, що, в свою чергу, може призвести до поверхневих або нетривалих стосунків. Дослідження показують, що нарцисизм може сприяти нестабільності самоконцепції, що проявляється у коливанні самооцінки залежно від зовнішніх факторів (Doerfler et al., 2021).

Психопатія ж характеризується емоційною холодністю, імпульсивністю та схильністю до агресивної поведінки. Особи з високим рівнем психопатії мають знижену здатність до емпатії, що призводить до частих конфліктів та соціальної ізоляції. Вони часто ігнорують емоції та потреби інших, що робить їх нездатними до побудови міцних соціальних зв'язків. Це підтверджується численними дослідженнями, які вказують на те,

що психопатія асоціюється з низьким рівнем соціального функціонування та частими проявами агресії (Michels & Schulze, 2021).

Особи з вираженими рисами темної тріади мають схильність до порушення соціальних норм та етичних принципів, що може негативно впливати на їхнє соціальне життя та особистісний розвиток. Ці риси сприяють формуванню антисоціальних поведінкових патернів, які ускладнюють інтеграцію в суспільство та побудову здорових міжособистісних відносин.

Темна тріада особистісних рис, яка включає макіавеллізм, нарцисизм і психопатію, тісно пов'язана зі схильністю до агресивної поведінки. Дослідження показують, що ці риси можуть проявлятися у різних формах агресії, залежно від конкретної риси та контексту. Психопатія, наприклад, найбільш чітко асоціюється з фізичною агресією та імпульсивними агресивними діями, що часто виникають у відповідь на мінімальні провокації. Люди з високим рівнем психопатії схильні до ризикової поведінки, відсутності емпатії та зниженої здатності до самоконтролю, що робить їх небезпечними в агресивних ситуаціях (Neum et al., 2019).

Макіавеллізм також асоціюється з агресією, проте вона частіше проявляється у непрямій або маніпулятивній формі. Люди з високим рівнем макіавеллізму можуть використовувати агресію як інструмент для досягнення своїх цілей, часто вдаючись до соціальної ізоляції, поширення чуток або інших видів непрямой агресії. Їхня агресія частіше стратегічна і має на меті посилення власної влади або контролю над іншими (Yendell et al., 2022).

Нарцисизм, у свою чергу, може проявлятися через агресивну реакцію на загрози самооцінці або соціальному статусу. Нарцисисти часто демонструють ворожість, коли відчують, що їхня винятковість ставиться під сумнів, що може призвести до агресії, спрямованої на захист їхнього образу або домінування в соціальних взаємодіях (Moog & Anderson, 2019). Цікаво, що нарцисизм, хоча й менш асоціюється з фізичною агресією, може

призводити до високого рівня соціальної агресії, зокрема в контексті онлайн-спілкування та соціальних мереж.

Взаємозв'язок між рисами темної тріади та агресивною поведінкою також значною мірою залежить від соціальних і культурних контекстів. Наприклад, у крос-культурних дослідженнях було виявлено, що рівень психопатії та макіавеллізму може варіюватися залежно від соціальних норм і очікувань у різних культурах, що впливає на форми прояву агресії (Aluja et al., 2022).

Темна тріада особистісних рис, яка включає макіавеллізм, нарцисизм і психопатію, має значний вплив на професійну діяльність та лідерство, пропонуючи як переваги, так і ризики для організацій. У професійному контексті ці риси можуть забезпечувати певні стратегічні переваги, особливо в умовах високої конкуренції. Наприклад, нарцисизм часто асоціюється з харизматичним лідерством, що може приваблювати послідовників і створювати позитивний імідж компанії (Nuzulia & Why, 2020). Люди з вираженими рисами нарцисизму можуть проявляти високу мотивацію до досягнень і прагнення до лідерських ролей, що дозволяє їм досягати високих позицій у корпоративній ієрархії. Однак, ці ж риси можуть призводити до надмірної амбіційності та ігнорування етичних норм, що негативно впливає на внутрішні показники ефективності, такі як організаційний клімат і задоволеність співробітників (Naar & de Jong, 2023).

Макіавеллізм, з його прагматичним і цинічним підходом до досягнення цілей, може допомагати у прийнятті складних рішень і ефективному управлінні ресурсами. Однак, цей стиль управління часто пов'язаний із маніпуляціями і контролем, що може викликати конфлікти в колективі та знижувати рівень довіри між співробітниками (Šorpková & Christenková, 2021). Це особливо актуально у контексті кадрових рішень, де темна тріада може стати інструментом для просування власних інтересів на шкоду загальним цілям компанії.

Психопатія, як третя складова темної тріади, характеризується імпульсивністю та схильністю до ризикованих рішень, що може мати двоякий ефект на організацію. З одного боку, такі лідери можуть приймати сміливі рішення, що ведуть до інновацій та швидкого зростання компанії, особливо в умовах високої невизначеності (Guillén et al., 2022). З іншого боку, психопатія асоціюється з низьким рівнем емпатії та байдужістю до наслідків своїх дій для інших, що може створювати токсичне робоче середовище та призводити до високої плинності кадрів і зниження морального духу серед співробітників (Pelster et al., 2021).

Загалом, темна тріада може мати як позитивні, так і негативні наслідки для організацій залежно від контексту та специфіки управлінської ситуації. Високий рівень конкуренції та складні економічні умови можуть підвищувати ефективність лідерів з рисами темної тріади, однак у довгостроковій перспективі такі лідери можуть викликати серйозні проблеми для організацій, зокрема через створення нестабільної та напруженої робочої атмосфери.

1.3. Теоретичні підходи до вивчення взаємозв'язку сексуальних преференцій та темної тріади

Еволюційна психологія пропонує один з найсильніших теоретичних підходів до пояснення взаємозв'язку між темною тріадою та сексуальними преференціями. Цей підхід ґрунтується на розумінні того, що певні особистісні риси могли розвинутися як адаптації, що підвищують репродуктивний успіх у специфічних контекстах. Зокрема, риси темної тріади — макіавеллізм, нарцисизм і психопатія — можуть бути пов'язані з так званими «швидкими» стратегіями розмноження, які акцентують короткострокові вигоди, такі як велика кількість партнерів, на відміну від «повільних» стратегій, які фокусуються на довгострокових інвестиціях у партнера та потомство.

Роль нарцисизму у формуванні сексуальних сценаріїв жінок також може бути розглянута в контексті еволюційної психології. Павлюк і Гупаловська (2023) відзначають, що нарцисизм у жінок може сприяти розвитку стратегій, спрямованих на досягнення репродуктивного успіху через маніпуляцію та контроль у відносинах. Це відповідає ідеї, що нарцисизм може підтримувати «швидкі» стратегії розмноження, де основний акцент робиться на максимізації кількості потенційних партнерів і використанні їх для задоволення власних потреб (Павлюк & Гупаловська, 2023).

Гендерний аспект сексуальності в контексті темної тріади також заслуговує на увагу. Ощипок (2021) підкреслює, що риси темної тріади у чоловіків і жінок можуть проявлятися по-різному, впливаючи на їхні сексуальні стратегії. Зокрема, макіавеллізм та психопатія можуть сприяти агресивним та маніпулятивним сексуальним стратегіям, що відповідає еволюційній гіпотезі про адаптивність таких рис у конкурентних середовищах (Ощипок, 2021).

Крім того, дослідження Сем'янків (2024) вказує на те, що психологічні предиктори зрад в гетеросексуальних стосунках часто пов'язані з рисами темної тріади (Сем'янків, 2024). Це підкреслює еволюційний підхід до розуміння невірності як стратегії підвищення репродуктивного успіху через збільшення кількості потенційних нащадків. У цьому контексті мотиви сексуальної поведінки, як зазначає Соболевська (2023), можуть відображати особливості структурної організації особистості, де риси темної тріади сприяють вибору стратегій, орієнтованих на особистісні вигоди та мінімізацію емоційних зобов'язань (Соболевська, 2023).

Феномен нарцисизму, як один із ключових компонентів темної тріади, також аналізується Єрмаковою та Мережкіною (2017). Вони підкреслюють, що нарцисизм може бути еволюційно обґрунтованим механізмом, який дозволяє індивідам максимізувати власні репродуктивні можливості через привернення уваги та домінування у відносинах (Єрмакова & Мережкіна,

2017). Це корелює з іншими дослідженнями, які вказують на роль особистісних характеристик у формуванні сексуальних стратегій, включаючи ставлення до порушення психотерапевтичних меж, як зазначає Філіпович (2021), що також може мати корені у рисах темної тріади (Філіпович, 2021).

Насамкінець, гендерні аспекти насилля, розглянуті Гуржий (2020), підкреслюють, що темна тріада може бути пов'язана з гендерною агресією, де риси психопатії та нарцисизму сприяють використанню насильницьких стратегій у міжособистісних стосунках, що також може мати еволюційне обґрунтування (Гуржий, 2020).

Дослідження показують, що ці риси можуть бути особливо корисними в конкурентних середовищах, де агресивна поведінка та маніпуляція забезпечують перевагу в боротьбі за ресурси або партнерів. Наприклад, дослідження Валентова та колег (2020) виявило, що макіавеллізм і нарцисизм позитивно корелюють з підвищеною увагою до залицянь та короткострокових сексуальних стратегій, тоді як психопатія більше асоціюється з негативним ставленням до тривалих інвестицій у відносини та виховання дітей. Це підтверджує ідею про те, що риси темної тріади сприяють адаптивним стратегіям, які підвищують шанси на репродуктивний успіх в умовах, де ресурси є обмеженими і конкуренція за них висока (Valentova et al., 2020).

Додатково, еволюційний підхід дозволяє пояснити сексуальні стратегії, що відрізняються між чоловіками та жінками, на основі їх різних репродуктивних ролей. У цьому контексті, чоловіки, які демонструють риси темної тріади, можуть бути більш схильними до сексуальної експлуатації та короткострокових стратегій, спрямованих на максимізацію кількості потомства, без значних інвестицій у його виховання. Це підтверджує дослідження Бас та Шмітт (2019), яке показує, що такі риси можуть бути частково результатом еволюційного відбору, що підвищував репродуктивний успіх у певних екологічних умовах (Buss & Schmitt, 2019).

Психоаналітичні теорії пропонують глибоке розуміння того, як ранні дитячі переживання можуть впливати на формування особистісних рис, зокрема темної тріади, та їх зв'язок із сексуальними перевагами. Згідно з цими теоріями, ранні емоційні травми, такі як нехтування, жорстоке поводження або недостатність емоційної підтримки, можуть сприяти розвитку рис темної тріади, зокрема нарцисизму, макіавеллізму та психопатії.

Наприклад, дослідження Джіа та колег (2020) показало, що нехтування у дитинстві тісно пов'язане з розвитком так званої зловмисної креативності, що є формою креативного мислення, яка використовується для нанесення шкоди іншим. Це дослідження також встановило, що риси темної тріади частково медіують цей зв'язок, що вказує на те, що ранні негативні переживання можуть підштовхувати до розвитку цих рис, які в подальшому впливають на міжособистісні стосунки та сексуальні уподобання (Jia et al., 2020).

Психоаналітичний підхід також пояснює, як ці ранні переживання можуть впливати на формування специфічних сексуальних уподобань. Особи з рисами темної тріади часто проявляють схильність до сексуальних стратегій, що характеризуються експлуатацією та маніпуляцією, що може бути способом компенсувати почуття власної неповноцінності, що виникло через травматичний дитячий досвід. У дослідженні Пілч і Смолорз (2019) було виявлено, що нарцисизм і психопатія тісно пов'язані з підвищеною сексуальною мотивацією і сексуальною впевненістю, що може бути спробою компенсувати нестачу емоційної близькості, яку ці люди відчували в дитинстві (Pilch & Smolorz, 2019). Психоаналітичні теорії пропонують цінні інсайти щодо того, як ранні дитячі переживання можуть формувати риси темної тріади та пов'язані з ними сексуальні переваги.

Соціально-когнітивний підхід пропонує унікальне розуміння того, як когнітивні процеси та викривлення впливають на формування сексуальних переваг у людей з вираженими рисами темної тріади. Основна увага

цього підходу приділяється ролі когнітивних викривлень та механізмів саморегуляції, які можуть сприяти формуванню специфічних сексуальних стратегій у таких осіб. Наприклад, когнітивні викривлення можуть призводити до перекручення реальності, що дозволяє таким індивідам виправдовувати свою антисоціальну поведінку та формувати небезпечні для оточуючих сексуальні уподобання.

Дослідження Лойнс і колег (2020) показує, що люди з високим рівнем нарцисизму та макіавеллізму мають тенденцію використовувати когнітивні викривлення для виправдання сексуальної агресії та коерсивної поведінки. Зокрема, нарцисизм асоціюється з переконаннями у власній винятковості, що може виправдовувати маніпулятивні та експлуатаційні сексуальні стратегії. Макіавеллізм, своєю чергою, пов'язаний із прагматичним підходом до соціальних взаємодій, де агресія і маніпуляція розглядаються як допустимі засоби досягнення сексуальних цілей (Lyons et al., 2020).

Механізми саморегуляції також грають важливу роль у формуванні сексуальних уподобань у осіб з вираженими рисами темної тріади. Вони можуть використовувати адаптивні або дезадаптивні стратегії регуляції емоцій, що впливає на їхню здатність керувати своїми сексуальними імпульсами. Дослідження Гомез-Ліл та колег (2022) показує, що психопатія та макіавеллізм пов'язані з дезадаптивними стратегіями емоційної регуляції, що призводить до підвищеної агресії та імпульсивності в сексуальних відносинах. Натомість, нарцисизм може асоціюватися з використанням адаптивних стратегій саморегуляції, які сприяють підтримці високого рівня впевненості та сексуальної активності, але часто на шкоду партнеру (Gómez-Leal et al., 2022).

Таким чином, соціально-когнітивний підхід дозволяє розглянути, як когнітивні процеси та викривлення, а також механізми саморегуляції впливають на вибір сексуальних партнерів і формування сексуальних преференцій у осіб з рисами темної тріади. Цей підхід підкреслює, що такі люди можуть використовувати свої когнітивні ресурси для виправдання

агресивних і маніпулятивних сексуальних стратегій, що створює ризики для їхніх партнерів і суспільства загалом.

Міжособистісна теорія пропонує пояснення того, як риси темної тріади, що включають нарцисизм, макіавеллізм та психопатію, впливають на формування сексуальних відносин та вибір партнерів. Люди з високими рівнями цих рис часто демонструють специфічні поведінкові патерни, які відображають їхній прагматичний підхід до міжособистісних стосунків, особливо в контексті сексуальних відносин. Дослідження показують, що ці риси сприяють розвитку стратегій, спрямованих на максимізацію власних вигод у стосунках, часто на шкоду іншим.

Наприклад, дослідження Бораз-Леона та Рантала (2021) виявило, що нарцисизм і психопатія позитивно корелюють з кількістю сексуальних партнерів як у чоловіків, так і у жінок, що вказує на схильність до короткострокових сексуальних стратегій. Ці риси також асоціюються з високим рівнем самовпевненості та самовідчуття привабливості, що сприяє активному пошуку нових партнерів (Borraz-Leon & Rantala, 2021).

Інше дослідження, проведене Семенянам та колегами (2019), показало, що риси темної тріади у жінок пов'язані з високим рівнем конкурентної боротьби за партнерів, що проявляється у таких тактиках, як покращення зовнішнього вигляду, поширення пліток та непряме саботування суперників. Ці поведінкові стратегії спрямовані на підвищення своїх шансів у конкурентному середовищі, де сексуальні партнери розглядаються як цінні ресурси (Semenyna et al., 2019).

Міжособистісна теорія підкреслює, що риси темної тріади формують специфічні підходи до сексуальних відносин, де особистий інтерес і маніпулятивні стратегії займають центральне місце. Такі індивіди схильні до пошуку короткострокових вигод, часто нехтуючи емоційними або моральними аспектами стосунків, що може призводити до токсичних відносин і конфліктів.

Інтегративні моделі та сучасні підходи до вивчення взаємозв'язку між сексуальними перевагами та темною тріадою прагнуть об'єднати різні теоретичні перспективи, щоб створити комплексне розуміння цих явищ. Одним з найважливіших завдань у цій сфері є поєднання еволюційних, психоаналітичних та соціально-когнітивних підходів для виявлення багатогранних зв'язків між особистісними рисами темної тріади та вибором сексуальних партнерів.

Сучасні дослідження вказують на те, що риси темної тріади можуть мати значний вплив на сексуальну поведінку та мотивацію, що відображається у використанні агресивних або маніпулятивних стратегій для досягнення власних цілей у відносинах. Наприклад, робота Прусіка та Конопки (2021) демонструє, як риси темної тріади, зокрема психопатія і макіавеллізм, асоціюються з використанням коерсивних тактик для отримання сексу, що негативно впливає на якість романтичних стосунків (Prusik & Konopka, 2021). Це дослідження підкреслює важливість інтеграції психологічних і соціальних чинників у вивченні сексуальних уподобань і темної тріади.

Крім того, метааналіз, проведений Шрайбером та Маркусом (2020), пропонує інтегративну модель, що включає факторні аналітичні моделі особистості, зокрема Big Five і HEXACO, для розуміння структурних взаємозв'язків між рисами темної тріади та основними особистісними характеристиками. Ця робота показує, що риси темної тріади можна розглядати як частину більшої системи особистісних рис, яка впливає на поведінкові патерни, включаючи сексуальні стратегії (Schreiber & Marcus, 2020).

Сучасні інтегративні підходи до вивчення темної тріади та сексуальних переваг прагнуть об'єднати різні теоретичні моделі, щоб забезпечити більш глибоке та всеосяжне розуміння цих складних явищ. Вони підкреслюють важливість врахування як індивідуальних психологічних

чинників, так і соціальних контекстів, у яких формується та проявляється сексуальна поведінка.

Висновки до розділу 1

У ході теоретичного аналізу вдалося встановити кілька важливих аспектів, що стосуються зв'язку між сексуальними перевагами та рівнем прояву темної тріади. Перш за все, було визначено, що сексуальні переваги формуються під впливом складного набору біологічних, психологічних та соціокультурних чинників. Сексуальні переваги є багатогранними і можуть включати як фізичні, так і поведінкові характеристики, що відображаються в індивідуальних уподобаннях щодо сексуальних партнерів.

Дослідження показали, що риси темної тріади, такі як макіавеллізм, нарцисизм і психопатія, відіграють значну роль у формуванні сексуальних стратегій, які часто характеризуються маніпулятивністю, експлуатацією та орієнтацією на короткострокові вигоди. Риси можуть сприяти використанню агресивних або коерсивних тактик у міжособистісних відносинах, що впливає на якість романтичних стосунків і вибір партнерів.

Різні теоретичні підходи, такі як еволюційна психологія, психоаналітичні теорії та соціально-когнітивний підхід, пропонують різноманітні пояснення взаємозв'язку між темною тріадою та сексуальними перевагами. Еволюційна психологія акцентує на адаптивних функціях цих рис у контексті репродуктивних стратегій, тоді як психоаналітичні теорії розглядають вплив ранніх дитячих переживань на формування цих рис. Соціально-когнітивний підхід дозволяє розглянути, як когнітивні процеси та викривлення впливають на вибір сексуальних партнерів у осіб з вираженими рисами темної тріади.

Інтегративні моделі, що поєднують різні теоретичні перспективи, надають комплексне розуміння взаємозв'язку між темною тріадою та сексуальними перевагами, підкреслюючи необхідність урахування як

індивідуальних психологічних чинників, так і соціальних контекстів. Вони допомагають краще зрозуміти, як ці риси впливають на поведінку індивіда у різних соціальних і міжособистісних ситуаціях.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СЕКСУАЛЬНИХ ПРЕФЕРЕНЦІЙ У ОСІБ З ПРОЯВАМИ ТЕМНОЇ ТРІАДИ

2.1. Характеристика вибірки та опис етапів дослідження

Дослідження взаємозв'язку між сексуальними перевагами та рівнем прояву рис темної тріади здійснювалося за чітко визначеною методологічною стратегією, що передбачала кілька послідовних етапів. На початковому етапі було проведено аналіз сучасних наукових джерел, що дало змогу сформулювати теоретичне підґрунтя для дослідження та визначити ключові підходи, які вже використовувалися для вивчення темної тріади та сексуальних уподобань. Вибір психодіагностичних методик базувався на комплексному вивченні відповідної літератури з метою забезпечення надійності та валідності результатів.

Основний етап дослідження полягав у зборі емпіричних даних шляхом онлайн-опитування. Для цього було створено та розповсюджено Google-форму, яка містила стандартизовані опитувальники для оцінки рис темної тріади та сексуальних установок. Використання онлайн-формату дозволило залучити більшу кількість респондентів і забезпечити анонімність, що сприяло підвищенню щирості відповідей. Жодних додаткових методів збору даних, таких як інтерв'ю, бесіди чи спостереження, не застосовувалося, що відповідало вимогам стандартизації процесу дослідження та забезпечувало порівнянність результатів.

Зібрані дані було переведено до сирих балів і підраховано відповідно до ключів, розроблених для використаних психодіагностичних методик. Це дало змогу отримати кількісні показники за всіма шкалами опитувальників. Подальший етап передбачав математико-статистичний аналіз отриманих результатів, що дозволив визначити кореляційні зв'язки між сексуальними перевагами та рівнем прояву темної тріади. Завершальним етапом стало

формулювання рекомендацій на основі отриманих результатів, які можуть бути використані для подальших досліджень та розробки практичних підходів у сфері міжособистісних відносин та психологічного консультування.

Сама вибірка дослідження формувалася із респондентів, які добровільно взяли участь в онлайн-опитуванні, розповсюдженому за допомогою Google-форми. У дослідженні взяли участь особи різного віку та статі, що дозволило охопити ширший спектр соціальних і психологічних особливостей. Основною вимогою для участі було досягнення повноліття, що забезпечувало правомірність збору даних про особистісні риси та сексуальні уподобання. Анонімність респондентів гарантувалася, що сприяло зниженню впливу соціально бажаних відповідей та підвищенню достовірності отриманих результатів.

Соціо-демографічна анкета дозволяє встановити вікові, статеві та освітні особливості вибірки, що дає можливість створити детальний портрет респондентів дослідження, спрямованого на вивчення зв'язку між сексуальними перевагами та рівнем прояву темної тріади.

Таблиця 2.1

Вікові особливості досліджуваних

Змінні	Медіана	Середнє	SD	Min.	Max.
Вік	35	33,1	8,27	18	45

Аналіз вікових особливостей показав, що середній вік респондентів становить 33,1 роки з досить високим рівнем стандартного відхилення ($SD = 8,27$), що свідчить про різноманітність вікових груп, представлених у вибірці. Наймолодший респондент має вік 18 років, тоді як найстаршому 45 років. Віковий діапазон дозволяє вивчати різні етапи зрілості, від молодих дорослих до осіб середнього віку, що, ймовірно, впливає на їхні сексуальні переваги та риси, пов'язані з темною тріадою. Медіана віку, що дорівнює 35 рокам, вказує на те, що переважна більшість досліджуваних мають вік,

близький до середнього значення, з рівномірним розподілом навколо нього. Це важливо, оскільки саме в цей період життєвого циклу особистісні риси, зокрема ті, що стосуються темної тріади, можуть проявлятися з певною стійкістю.

Таблиця 2.2

Статеві особливості досліджуваних

Групи	Абсолютна частота	Відсоткова частота
Чоловіки	33	50%
Жінки	33	50%
Всього	66	100%

Статеві особливості респондентів демонструють абсолютну рівність між чоловіками та жінками, оскільки в дослідженні взяли участь 33 чоловіки та 33 жінки, що складає по 50% кожної статі від загальної кількості респондентів. Такий баланс дозволяє уникнути гендерних упереджень у результатах і надає можливість порівнювати прояви темної тріади та сексуальних преференцій між статями, що може виявити цікаві гендерні відмінності або схожості.

Таблиця 2.3

Освітні особливості досліджуваних

Групи	Абсолютна частота	Відсоткова частота
Середня освіта	8	12,1%
Технічна освіта	5	7,6%
Бакалавр	32	48,5%
Магістр	21	31,8%

Що стосується освітнього рівня, було виявлено, що вибірка включає респондентів із різними рівнями освіти, що дозволяє аналізувати можливий вплив освітнього рівня на досліджувані явища. Переважна частина

досліджуваних мають вищу освіту: 48,5% респондентів є бакалаврами, а 31,8% мають ступінь магістра. Це свідчить про високий освітній рівень вибірки, що може мати значення у сприйнятті та вираженні особистісних рис темної тріади, а також на сексуальні переваги, адже освічені люди часто більш свідомо підходять до власних психологічних особливостей та особистісних проявів. У той же час 12,1% досліджуваних мають лише середню освіту, а 7,6% — технічну. Наявність цієї групи сприяє урізноманітненню вибірки, додаючи можливість порівняти прояви темної тріади серед людей з різним рівнем формальної освіти, що може показати, як освітні чинники впливають на схильність до певних сексуальних переваг і особистісних характеристик.

Аналіз вибірки дозволяє краще зрозуміти характеристики респондентів та підвищує можливість екстраполяції отриманих результатів, враховуючи вплив віку, статі та освіти на зв'язок між сексуальними перевагами та рівнем прояву темної тріади.

2.2. Обґрунтування методичного забезпечення дослідження

У табл. 2.4 представлено узагальнення використаних методик дослідження та ключових показників, що дозволяє всебічно оцінити змінні, пов'язані з сексуальними уподобаннями та особистісними характеристиками. Використання цього інструментарію забезпечує структурований підхід до аналізу, сприяючи точності та надійності отриманих результатів.

Таблиця 2.4

Методики дослідження

№	Назва	Автор	Показники
1	«Суб'єктивного сексуального благополуччя»	В. А. Гупаловська	- Можливість актуалізувати сексуальність - Сексуальна потреба - Кількісний показник як умова благополуччя - Задоволеність сексуальними стосунками - Задоволеність якістю стосунків

			<ul style="list-style-type: none"> - Стосунки як основа сексуального благополуччя - Сексуальна комунікація партнерів
2	«Психодіагностика сексуальних стилів»	В. А. Гупаловська	<ul style="list-style-type: none"> - Романтичний стиль - Ігровий стиль - Дружній стиль - Практичний стиль -Залежний стиль -Альтруїстичний стиль -Дбайливий стиль -Обмінний стиль
3	«Установок до сексу»	Г. Айзенк	<ul style="list-style-type: none"> - Дозволеність - Реалізованість - Сексуальна невротичність - Знеособлений секс - Порнографія - Сексуальна сором'язливість - Цнотливість - Огида до сексу - Сексуальна збудливість - Фізичний секс - Агресивний секс
4	«Короткий п'ятифакторний опитувальник»	С. Гослінгом, П. Ренфру і В. Свонном адаптована М. Кліманська, І. Галецька	<ul style="list-style-type: none"> -Екстраверсія -Дружелюбність -Добросовісність -Емоційна стабільність -Відкритість новому досвіду
5	«Темної тріади»	Д. Полхус, К. Вільямс	<ul style="list-style-type: none"> - Нарцисизм -Психопатія -Макіавелізм

Методика «Суб'єктивного сексуального благополуччя» В. А. Гупаловської спрямована на оцінку індивідуального сприйняття та

задоволеності сексуальним життям і стосунками. Основна мета цієї методики полягає у визначенні різних аспектів сексуального благополуччя як складової загального психологічного добробуту. Вона враховує не лише наявність сексуальних стосунків, але й рівень комунікації між партнерами, задоволеність стосунками, а також реалізацію особистих потреб у сексуальній сфері. Методика спрямована на виявлення суб'єктивного сприйняття сексуального досвіду, що робить її важливим інструментом у дослідженнях, які стосуються як інтимних стосунків, так і особистого благополуччя.

У структурі методики виділяються кілька ключових шкал: можливість актуалізувати сексуальність, сексуальна потреба, кількісний показник як умова благополуччя, задоволеність сексуальними стосунками, задоволеність якістю стосунків, стосунки як основа благополуччя та сексуальна комунікація між партнерами. Ці шкали дозволяють оцінити як фізичний аспект сексуальності, так і емоційні та соціальні аспекти, які впливають на загальну якість життя людини. Наприклад, задоволеність якістю стосунків та рівнем сексуальної комунікації відображають глибину взаємодії між партнерами, що є вирішальним для емоційного благополуччя.

Вибір цієї методики для дослідження взаємозв'язків із так званою «темною тріадою» (макіавеллізмом, нарцисизмом і психопатією) обґрунтовано тим, що ці особистісні риси можуть суттєво впливати на рівень сексуального благополуччя. Наприклад, нарцисизм часто корелює з високою потребою у кількості партнерів, а макіавеллізм та психопатія можуть впливати на здатність до емпатії та комунікації, що відображається у якості стосунків і сексуального досвіду. Використання методики Гупаловської дозволяє не лише глибоко проаналізувати ці аспекти, але й визначити, як індивідуальні психологічні характеристики можуть впливати на рівень задоволення від стосунків і сексуального життя загалом.

Методика «Психодіагностика сексуальних стилів» В. А. Гупаловської є інструментом, який дозволяє дослідити індивідуальні

відмінності в сексуальній поведінці людей через багатовимірний підхід до аналізу. Основою методики є концепція сексуальних стилів, яка охоплює вісім основних підходів: романтичний, ігровий, дружній, практичний, залежний, альтруїстичний, дбайливий та обмінний стилі. Кожен із цих стилів виражає різні аспекти інтимної взаємодії, формуючи індивідуальний підхід людини до сексуальних стосунків і впливаючи на їхню динаміку та якість.

Роль стилів у сексуальному житті та взаємодії партнерів полягає у забезпеченні різноманітності та гнучкості у стосунках. Романтичний стиль, наприклад, відображає ідеалістичне та емоційне ставлення до партнера, тоді як ігровий стиль пов'язаний із легкістю та непостійністю. Практичний стиль базується на раціональності й оцінюванні переваг партнера, тоді як залежний стиль демонструє емоційну прихильність і потребу в підтримці. Альтруїстичний і дбайливий стилі вказують на орієнтацію на добробут партнера та взаємну підтримку, а обмінний стиль акцентує увагу на рівновазі між тим, що партнери дають і отримують у стосунках. Ці стилі не є взаємовиключними та можуть поєднуватися, забезпечуючи багатогранність у сприйнятті сексуальності та її вираженні.

Застосування методики у дослідженнях має кілька важливих обґрунтувань. По-перше, вона дозволяє глибше зрозуміти, як різні стилі сексуальної поведінки впливають на якість стосунків та емоційне благополуччя партнерів. По-друге, її валідність та надійність підтвержені численними психометричними дослідженнями, зокрема через адаптацію Multidimensional Sexual Approach Questionnaire (MSAQ) для українськомовної аудиторії. Це забезпечує високий рівень відповідності методики культурним та психологічним особливостям респондентів, що робить її корисною для дослідження інтимних взаємин в українському соціокультурному контексті. По-третє, методика дозволяє виявити динаміку змін у сексуальних вподобаннях залежно від віку, досвіду чи психоемоційного стану, що є важливим для психологічного консультування та корекційної роботи.

Опитувальник «Установок до сексу» Г. Айзенка спрямований на дослідження індивідуальних поглядів та поведінкових настанов щодо сексуальних відносин. Його основна мета полягає у визначенні ключових аспектів ставлення до сексуальності, таких як дозволеність, реалізованість, сором'язливість, сексуальна збудливість, порнографія, агресивність та інші. Опитувальник містить 11 шкал, що охоплюють різні аспекти сексуальної поведінки, дозволяючи виявити не тільки рівень сексуальної активності чи стриманості, але й наявність можливих дисфункцій чи відхилень у сексуальних установках. Цей інструмент також передбачає оцінку маскулінності та фемінінності, враховуючи гендерні відмінності в сексуальних настановах.

Установки до сексу відіграють важливу роль у формуванні поведінкових моделей особистості та впливають на якість стосунків. Наприклад, дозволеність (permissiveness) корелює з відкритістю до нових сексуальних експериментів, тоді як сором'язливість і огида до сексу вказують на бар'єри у сексуальному житті. Сексуальна збудливість та агресивний секс сигналізують про інтенсивність фізичних проявів інтимності, що може відображати як позитивні прояви емоцій, так і можливі проблеми у стосунках. Знеособлений секс і порнографія підкреслюють прагнення до безособових форм взаємодії, що може впливати на зниження емоційної залученості у партнерських стосунках. Таким чином, результати опитування дозволяють виявити рівень гармонії чи дисгармонії між сексуальними потребами та поведінковими моделями особистості.

Дослідження також показують зв'язок між установками до сексу та рисами так званої темної тріади особистості, до якої належать нарцисизм, макіавеллізм та психопатія. Нарцисичні особи зазвичай демонструють підвищену дозволеність та відкритість у сексуальних стосунках, що узгоджується з прагненням до самозадоволення та підкріплення власної значущості через інтимні стосунки. Макіавеллістична орієнтація може проявлятися у схильності до знеособленого сексу та використання партнерів

для досягнення власних цілей без емоційної прив'язаності. Психопатія ж, як показують дослідження, корелює із сексуальною агресивністю та зниженою сором'язливістю, що може свідчити про ризики антисоціальної поведінки в інтимній сфері.

Короткий п'ятифакторний опитувальник особистості, розроблений С. Гослінгом, П. Ренфру та В. Свонном, ґрунтується на моделі «Великої п'ятірки», яка є однією з найпоширеніших теорій для оцінки ключових рис особистості. Модель включає п'ять базових вимірів: екстраверсію, дружелюбність, добросовісність, емоційну стабільність та відкритість новому досвіду. Ці виміри використовуються для опису універсальних психологічних характеристик, що допомагають зрозуміти різноманітність людської поведінки та формують основу для багатьох сучасних психодіагностичних методик.

Сам опитувальник ТІРІ (Ten-Item Personality Inventory) складається з десяти пунктів, по два для кожного виміру, що дозволяє швидко отримати загальну оцінку особистісних рис. Відповіді даються на основі семибальної шкали, що дозволяє респонденту оцінити ступінь відповідності тверджень своїм уявленням про себе. Така структура забезпечує високу зручність використання, особливо в дослідженнях із великим обсягом респондентів або коли необхідно провести багатократні виміри. Хоча короткі опитувальники можуть мати дещо нижчі показники внутрішньої узгодженості через обмежену кількість питань, ТІРІ демонструє достатню тест-ретестову надійність і прийнятні показники конструктної валідності, що підтверджено в численних кроскультурних дослідженнях.

Оцінка особистісних рис за моделлю «Великої п'ятірки» є важливою в контексті дослідження сексуальних преференцій. Екстраверсія, наприклад, може впливати на активність і відкритість у сексуальних стосунках, тоді як низький рівень емоційної стабільності може бути пов'язаний із підвищеною тривожністю у сексуальних взаємодіях. Дружелюбність та добросовісність сприяють підтриманню гармонійних стосунків і задоволенню партнерів, що

також впливає на якість інтимних відносин. Відкритість новому досвіду, зі свого боку, може корелювати з готовністю до експериментів та інновацій у сексуальних стосунках.

Враховуючи важливість особистісних характеристик у контексті сексуальної поведінки, використання ТІРІ дозволяє отримати швидкий та коректний профіль особистості, що є цінним інструментом як у дослідницьких цілях, так і для практичної психології. Адаптація методики українською мовою, проведена М. Кліманською та І. Галецькою, підтверджує діагностичну надійність і дозволяє використовувати ТІРІ в українських дослідженнях, розширюючи можливості для вивчення поведінкових патернів у різних культурах та контекстах.

Темна триада – це концепція в психології особистості, яка охоплює три взаємопов'язані, але окремі риси: нарцисизм, психопатію та макіавеллізм. Методика була запропонована Д. Полхусом і К. Вільямсом для опису рис, що характеризуються маніпулятивною та егоцентричною поведінкою. Цей підхід дозволяє комплексно досліджувати деструктивні аспекти особистості та їхній вплив на міжособистісні стосунки, включаючи сексуальні уподобання та поведінку.

Кожна з трьох рис впливає на поведінкові установки по-своєму. Нарцисизм проявляється через надмірну самозакоханість, відчуття власної винятковості та потребу в захопленні з боку інших. Такі люди часто використовують міжособистісні стосунки як інструмент для підтвердження власної значущості, що може відбиватися у сексуальній поведінці, спрямованій на отримання підтвердження своєї привабливості. Психопатія, навпаки, характеризується емоційною холодністю, відсутністю емпатії та імпульсивністю, що робить таких індивідів схильними до ризикованої та безвідповідальної сексуальної поведінки. Макіавеллізм включає схильність до маніпуляцій, прагнення досягати своїх цілей будь-якими засобами та раціональний підхід до стосунків, що може виражатися в утилітарному ставленні до сексуальних партнерів.

З огляду на важливість цих трьох аспектів для розуміння інтимної поведінки, опитувальник «Темної тріади», розроблений Полхусом і Вільямсом, є доцільним інструментом для дослідження впливу цих рис на сексуальні вподобання. Використання цього опитувальника дозволяє не лише оцінити наявність і вираженість кожної з рис, але й проаналізувати, як ці характеристики формують установки та мотиви у сексуальних взаємодіях. Різні аспекти темної тріади можуть виявлятися у таких формах, як прагнення до сексуальної влади, маніпуляція партнерами чи уникнення глибоких емоційних зв'язків. Тому ця методика є особливо корисною для досліджень, які зосереджуються на динаміці стосунків та впливі особистісних особливостей на вибір партнера та форми сексуальної поведінки.

Висновки до розділу 2

Дослідження ґрунтувалося на використанні кількох інструментів для отримання надійних даних і забезпечення цілісного підходу. Опитувальник «Темної тріади» був направлений на оцінку деструктивних рис особистості (нарцисизм, макіавеллізм, психопатію), які могли впливати на сексуальні установки та стосунки.

Для аналізу сексуальних уподобань і поведінкових моделей було залучено методики, які оцінюють як суб'єктивне сексуальне благополуччя, так і установки до сексу. Ці інструменти дали змогу виявити ключові взаємозв'язки між особистісними рисами та сексуальною поведінкою. Використання короткого п'ятифакторного опитувальника особистості дозволило додатково охарактеризувати респондентів за основними психологічними рисами, що впливають на інтимні стосунки.

Комплексне застосування зазначених методик дало змогу кількісно оцінити зв'язок між особистісними рисами та сексуальними перевагами, а й сформулювати практичні рекомендації для покращення міжособистісних стосунків та розвитку здорової сексуальної поведінки.

РОЗДІЛ 3

РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СЕКСУАЛЬНИХ ПРЕФЕРЕНЦІЙ У ОСІБ З ПРОЯВАМИ ТЕМНОЇ ТРИАДИ

3.1. Аналіз результатів дослідження особливостей сексуальних преференцій

Результати методики «Суб'єктивного сексуального благополуччя» дозволяють глибше зрозуміти рівень сексуального задоволення та особливості сексуальної сфери респондентів (див. табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Результати методики «Суб'єктивного сексуального благополуччя»

Змінні	Медіана	Середнє	SD	Min.	Max.
Можливість актуалізувати сексуальність	14	13,74	6,39	3	24
Сексуальна потреба	10,5	10,56	6,36	0	23
Кількісний показник як умова благополуччя	19	17,73	6,23	0	24
Задоволеність сексуальними стосунками	6	6,92	6,54	0	23
Задоволеність якістю стосунків	8	9,62	7,06	0	24
Стосунки як основа сексуального благополуччя	6	7,41	6,68	0	23
Сексуальна комунікація партнерів	9	8,82	6,31	0	23

Розгляд змінних продемонстрував певні закономірності та відмінності у відповідях, що можуть свідчити про рівень суб'єктивного сексуального благополуччя серед досліджуваних. Зокрема, показник можливості

актуалізувати сексуальність має медіану 14 при середньому значенні 13,74 і значному стандартному відхиленні ($SD = 6,39$), що вказує на високу варіативність в рівнях здатності респондентів задовольняти власні сексуальні потреби. Це значення може свідчити про те, що не всі досліджувані відчувають можливість повною мірою актуалізувати свою сексуальність, ймовірно, через особистісні або зовнішні бар'єри.

Аналіз змінної «сексуальна потреба» показав меншу медіану (10,5) та середнє значення (10,56) порівняно з попереднім показником, але також відзначився значним розкидом даних ($SD = 6,36$). Це свідчить про те, що рівень сексуальної потреби варіюється серед респондентів, що може бути пов'язано з індивідуальними відмінностями в мотиваційній структурі та емоційній налаштованості на сексуальне життя. При цьому деякі респонденти, ймовірно, не відчувають вираженої сексуальної потреби, що відображається в низьких значеннях змінної (мінімум 0).

Дещо вищі середні та медіанні значення виявлено для змінної «кількісний показник як умова благополуччя», яка відображає важливість частоти сексуальних контактів як фактора задоволення. Медіана 19 та середнє значення 17,73 при $SD = 6,23$ свідчать про те, що більшість респондентів надають значення частоті сексуальних взаємодій у контексті особистого благополуччя, хоча є певна варіативність. Це вказує на те, що індивідуальні відмінності в частоті контактів можуть бути важливими для загального почуття задоволення у стосунках.

Задоволеність сексуальними стосунками та якістю відносин також аналізувалася, і ці показники відзначаються нижчими медіанами – 6 та 8 відповідно. При цьому середні значення становлять 6,92 та 9,62, а стандартні відхилення 6,54 і 7,06, що свідчить про значний розкид у відповідях. Це може вказувати на нерівномірний рівень задоволення серед досліджуваних, де певна частина відчуває високий рівень задоволення, тоді як інша – незадоволення. Показники цієї варіативності можуть бути пов'язані з

індивідуальними відмінностями у сприйнятті партнерських відносин та загального емоційного фону стосунків.

Стосунки як основа сексуального благополуччя демонструють аналогічні результати, із медіаною 6 і середнім значенням 7,41 ($SD = 6,68$). Це свідчить про те, що, хоча деякі респонденти вважають стосунки важливим елементом для їхнього сексуального благополуччя, значна частина не надає цьому особливого значення або ж відчуває певні труднощі в їх реалізації. Варіативність у цьому контексті може бути пояснена індивідуальними поглядами на роль емоційного зв'язку у сексуальній сфері та особливостями міжособистісної комунікації.

Останній показник – «сексуальна комунікація партнерів» – має медіану 9 та середнє значення 8,82 при $SD = 6,31$, що свідчить про важливість обговорення сексуальних потреб у партнерстві. Проте високий рівень стандартного відхилення вказує на те, що комунікативна складова сексуальних відносин не завжди реалізується на належному рівні. Можна припустити, що частина респондентів відчуває труднощі у вираженні власних сексуальних уподобань, що впливає на загальний рівень задоволення.

Результати методики «Психодіагностика сексуальних стилів» показують особливості прояву різних стилів сексуальної поведінки серед респондентів (див. табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Результати методики «Психодіагностика сексуальних стилів»

Змінні	Медіана	Середнє	SD	Min.	Max.
Романтичний стиль	13,5	12,97	4,26	2	20
Ігровий стиль	11,5	10,88	4,4	1	19
Дружній стиль	13	12,73	4,21	2	20
Практичний стиль	5	6,41	4,31	1	17
Залежний стиль	13	12,68	4,02	3	20

Альтруїстичний стиль	13	12,71	3,65	2	20
Дбайливий стиль	13	12,77	4,69	2	19
Обмінний стиль	5	6,44	4,71	1	20

Романтичний стиль має медіану 13,5 та середнє значення 12,97 при стандартному відхиленні 4,26, що свідчить про відносно однорідний рівень схильності до романтизму у сексуальній взаємодії. Варіативність результатів, хоч і помітна, залишається в межах помірних значень, що вказує на загальне прийняття романтичного підходу серед респондентів. Ігровий стиль виявився менш популярним: його медіана 11,5, а середнє значення 10,88 із більшим стандартним відхиленням 4,4. Це свідчить про ширший діапазон ставлень до такого стилю, де частина респондентів демонструє зацікавленість у грі та розвагах у стосунках, але не всі розглядають це як домінуючий аспект.

Аналіз дружнього стилю показав медіану 13 та середнє значення 12,73 із стандартним відхиленням 4,21, що свідчить про важливість емоційного зв'язку та товариських відносин у сексуальній сфері для більшості досліджуваних. Високі значення медіани і середнього можуть вказувати на те, що дружній підхід розглядається як важливий компонент стосунків для забезпечення сексуального задоволення. Практичний стиль має значно нижчі медіанні та середні показники — медіана 5, середнє 6,41, а стандартне відхилення 4,31, що вказує на відносно слабкий інтерес респондентів до суто прагматичного, функціонального підходу в сексуальній сфері, хоч і є група, для якої цей стиль може бути вираженим.

Залежний стиль має медіану 13 і середнє 12,68 при невеликому стандартному відхиленні 4,02, що вказує на те, що певна частина респондентів проявляє схильність до залежності від партнера в сексуальних стосунках. Такі результати можуть свідчити про важливість почуття підтримки та безпеки у партнерстві. Альтруїстичний стиль також демонструє схожі показники з медіаною 13 і середнім значенням 12,71 при відносно

невеликому стандартному відхиленні 3,65, що вказує на поширену тенденцію до самовіддачі та задоволення потреб партнера.

Дбайливий стиль із медіаною 13 та середнім значенням 12,77 і стандартним відхиленням 4,69 також свідчить про те, що для більшості респондентів важлива емпатія і турбота у сексуальних взаємодіях. Відносно високий рівень стандартного відхилення може свідчити про індивідуальні відмінності у способах вираження цієї турботи. Обмінний стиль, з медіаною 5 і середнім значенням 6,44 та найбільшим стандартним відхиленням 4,71, показує, що цей підхід менш поширений, однак значна варіативність відповідей свідчить про те, що для певної групи респондентів принцип обміну може бути значущим, хоча він не є домінуючим серед досліджуваних. Результати демонструють наявність певних переваг у сексуальній поведінці серед респондентів, зокрема акцент на романтичних, дружніх і альтруїстичних аспектах.

Аналіз результатів методики «Установок до сексу» розкриває різноманітні установки та відношення респондентів до сексуальної поведінки і вираженості сексуальних установок (див. табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Результати методики «Установок до сексу»

Змінні	Медіана	Середнє	SD	Min.	Max.
Дозволеність	7,5	7,24	3,35	0	15
Реалізованість	14	11,52	4,51	0	15
Сексуальна невротичність	3	3,17	5,21	0	15
Знеособлений секс	13	10,36	5,15	0	15
Порнографія	13	10,56	4,96	0	15
Сексуальна сором'язливість	10	9,39	4,6	0	15
Цнотливість	11	10,68	4,1	0	15
Огида до сексу	3	3,35	4,25	0	15
Сексуальна збудливість	8	7,83	5,54	0	15

Фізичний секс	3,5	4,88	5,12	0	15
Агресивний секс	12,5	11,02	4,65	0	15

Змінна «дозволеність», яка характеризує толерантність до різних аспектів сексуальної поведінки, має медіану 7,5 і середнє значення 7,24 при стандартному відхиленні 3,35, що свідчить про певну міру толерантності до розширених сексуальних практик, проте з доволі помірним рівнем дозволеності у більшості респондентів. Показник реалізованості сексуальних потреб показав медіану 14 і середнє значення 11,52 при стандартному відхиленні 4,51, що демонструє високий рівень реалізованості сексуальних бажань для частини респондентів, проте також вказує на значну варіативність у спроможності реалізовувати власні сексуальні потреби.

Змінна «сексуальна невротичність», що оцінює рівень тривожності в сексуальних ситуаціях, має невисоку медіану 3 і середнє 3,17 при великому стандартному відхиленні 5,21, що свідчить про наявність респондентів із різними рівнями тривожності в сексуальній сфері, хоча більшість відчуває себе комфортно. Високий показник варіативності свідчить про можливі індивідуальні розбіжності в емоційних реакціях на сексуальні ситуації. Знеособлений секс, що характеризує відношення до сексу без емоційної прив'язаності, має медіану 13 і середнє значення 10,36 із стандартним відхиленням 5,15. Це вказує на наявність певної групи респондентів, що розглядають секс без емоційної залученості, але також демонструє різні підходи та ставлення до такого виду сексуальних відносин.

Окремо було досліджено змінну «порнографія», яка має медіану 13 і середнє значення 10,56 при стандартному відхиленні 4,96. Цей показник вказує на те, що респонденти у загальному толерантні до порнографії, хоча їхнє ставлення до цього аспекту також варіюється. Сексуальна сором'язливість показала медіану 10 і середнє 9,39 із стандартним відхиленням 4,6, що свідчить про доволі стримане ставлення до обговорення або вираження сексуальних потреб у певної частини респондентів, хоча

частина респондентів демонструє вищий рівень сором'язливості. Цнотливість має середнє значення 10,68 при медіані 11 та стандартному відхиленні 4,1, що вказує на певну значущість цноти у ставленні респондентів до сексуальної поведінки, з варіативністю, що підкреслює різне ставлення до сексуальної стриманості.

Показник огиди до сексу має невисоку медіану 3 і середнє значення 3,35, що свідчить про низький рівень огиди у більшості досліджуваних, хоч стандартне відхилення 4,25 вказує на певну групу респондентів з більш вираженим рівнем огиди до сексу. Змінна «сексуальна збудливість» має медіану 8 і середнє значення 7,83 при високому стандартному відхиленні 5,54, що демонструє широкий діапазон рівнів сексуального збудження серед респондентів. Показник фізичного сексу показав невисоку медіану 3,5 і середнє 4,88, що свідчить про відносно слабку схильність до акцентування на фізичних аспектах сексу серед респондентів, хоча стандартне відхилення 5,12 свідчить про наявність певної групи, для якої цей аспект може бути значущим.

Агресивний секс, із медіаною 12,5 та середнім значенням 11,02 і стандартним відхиленням 4,65, демонструє наявність частини респондентів із певною схильністю до доміантних або агресивних проявів у сексуальній сфері. Це вказує на різні індивідуальні уподобання та різні рівні прояву агресивності або доміантності в сексуальних взаємодіях. Загалом, результати демонструють наявність різних підходів та установок до сексуальної поведінки, що підкреслює роль індивідуальних особливостей у формуванні ставлення до сексу, включно з такими характеристиками, як толерантність до нетрадиційних форм сексуальної поведінки, схильність до емоційного або знеособленого сексу та рівень сексуальної тривожності. Ці аспекти можуть бути пов'язані з рисами темної тріади, зокрема з такими, як нарцисизм чи психопатія, які можуть впливати на ставлення до сексуальної близькості, толерантність до різних форм сексуальних практик і ступінь прив'язаності у стосунках.

3.2. Аналіз результатів дослідження рівня прояву темної тріади

Результати методики «Короткий п'ятифакторний опитувальник» дають можливість оцінити рівень прояву ключових особистісних рис, які можуть корелювати із сексуальними перевагами та аспектами темної тріади (див. табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Результати методики «Короткий п'ятифакторний опитувальник»

Змінні	Медіана	Середнє	SD	Min.	Max.
Екстраверсія	6,5	6,64	5,63	0	14
Дружелюбність	14	11,21	3,94	0	14
Добросовісність	8	7,73	4,53	0	14
Емоційна стабільність	7	6,86	2,93	0	14
Відкритість новому досвіду	7	6,52	4,73	0	14

Показник екстраверсії продемонстрував медіану 6,5 і середнє значення 6,64 із досить високим стандартним відхиленням 5,63, що свідчить про значну варіативність серед респондентів. Це може означати, що рівень соціальної активності та схильності до міжособистісних контактів відрізняється серед досліджуваних, із частиною респондентів, які мають високий рівень екстраверсії, та іншими, які є більш інтровертованими. Така неоднорідність у показниках екстраверсії може впливати на схильність до різних сексуальних переваг та відкритість до різноманітних форм міжособистісної взаємодії, зокрема з врахуванням рис темної тріади, що можуть модифікувати соціальну поведінку.

Дружелюбність показала медіану 14 та середнє 11,21 при стандартному відхиленні 3,94, що свідчить про високу загальну дружелюбність більшості респондентів, хоча існує певна група респондентів із нижчими показниками. Така варіативність у рівні дружелюбності може бути важливим фактором у виявленні зв'язку з темною тріадою, адже низький рівень дружелюбності

часто корелює з рисами, як-от макиавеллізм чи психопатія, що можуть проявлятися через певний егоїзм або маніпулятивну поведінку. Добросовісність, що має медіану 8 та середнє значення 7,73 при стандартному відхиленні 4,53, вказує на середній рівень відповідальності та прагнення до порядку серед респондентів. Проте висока варіативність результатів свідчить про наявність респондентів із як високою, так і низькою добросовісністю. Останні, можливо, можуть бути більш схильними до поведінки, що асоціюється з рисами темної тріади, оскільки низька добросовісність часто пов'язана з імпульсивністю та меншою відповідальністю, що в сексуальному контексті може проявлятися як схильність до ризикованих чи нестабільних відносин.

Емоційна стабільність, яка характеризує здатність до контролю емоцій та стійкість до стресу, продемонструвала медіану 7 та середнє значення 6,86 при відносно невеликому стандартному відхиленні 2,93. Це вказує на загальну емоційну врівноваженість респондентів, що є важливим для підтримання здорових міжособистісних стосунків. Проте, як і в інших змінних, існують індивідуальні відмінності. Особи з нижчим рівнем емоційної стабільності можуть проявляти більшу схильність до таких рис, як нарцисизм або психопатія, що у сексуальних відносинах може призвести до напруженості та емоційної нестабільності. Відкритість новому досвіду показала медіану 7 та середнє значення 6,52 при стандартному відхиленні 4,73, що вказує на схильність більшості респондентів до дослідження нових аспектів і нових форм досвіду, хоч існує група з нижчими показниками. Респонденти з високим рівнем відкритості можуть бути більш готовими до різноманітних сексуальних експериментів або відмінних від соціальних норм стосунків. Проте низька відкритість до нового, як правило, корелює з консервативними поглядами на стосунки та меншу гнучкість в емоційних взаємодіях.

Індивідуальні особливості у показниках дружелюбності, добросовісності та емоційної стабільності можуть мати безпосередній вплив на формування певних типів сексуальних преференцій та поведінки.

Результати методики «Темної тріади» дозволяють оцінити рівень вираженості трьох основних рис: нарцисизму, психопатії та макиавеллізму, які мають значний вплив на міжособистісні стосунки та сексуальні преференції респондентів (див. табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Результати методики «Темної тріади»

Змінні	Медіана	Середнє	SD	Min.	Max.
Нарцисизм	25	26,35	9,63	9	45
Психопатія	27	26,23	7,88	10	45
Макиавеллізм	19	21,03	8,01	9	43

Результати дослідження показали, що показник нарцисизму серед респондентів має медіану 25, тоді як середнє значення становить 26,35 із високим стандартним відхиленням 9,63. Це свідчить про те, що рівень нарцисизму серед респондентів є достатньо високим, з вираженою варіативністю, що вказує на індивідуальні відмінності в самозакоханості та потребі в захопленні з боку інших. Така розбіжність може бути важливою для розуміння характеру стосунків цих осіб: висока оцінка нарцисизму свідчить про можливість того, що ці респонденти демонструють схильність до маніпулювання, прагнення бути в центрі уваги та мати контролюючу позицію у стосунках, що, своєю чергою, може впливати на їхні сексуальні уподобання.

Психопатія, наступна змінна, що розглядалася, має медіану 27 та середнє значення 26,23 при відносно високому стандартному відхиленні 7,88, що свідчить про середній і вище середнього рівень вираженості цієї риси серед респондентів. Це говорить про те, що значна частина респондентів проявляє риси, характерні для психопатії, зокрема знижений рівень емпатії,

імпульсивність та відсутність відчуття провини. Такі риси можуть сприяти схильності до більш ризикованої сексуальної поведінки, прагнення до експериментів та часткового ігнорування соціальних норм. Висока варіативність у показниках також може означати, що деякі респонденти мають лише окремі риси психопатії, які можуть не завжди явно проявлятися у щоденному житті, проте проявлятися у певних умовах, включно з інтимними стосунками.

Макіавеллізм, який характеризується маніпулятивністю, цинізмом та прагненням до контролю, має дещо нижчі показники порівняно з іншими змінними, із медіаною 19 і середнім значенням 21,03 при стандартному відхиленні 8,01. Це свідчить про загалом середній рівень макіавеллізму серед респондентів, хоча варіативність показників вказує на те, що для деяких респондентів така поведінка є більш вираженою. Респонденти з високим рівнем макіавеллізму, ймовірно, більш схильні до маніпулювання у відносинах та контролю за партнером, використовуючи стратегії, спрямовані на досягнення особистих цілей у стосунках та підвищення особистого впливу на партнера. Така риса також може впливати на преференції у сексуальній поведінці, зокрема на схильність до домінантних ролей чи прагнення до підкорення партнера.

Аналіз результатів дослідження темної тріади свідчить про наявність виражених індивідуальних особливостей у рівні цих рис серед респондентів, що, ймовірно, впливає на їхні сексуальні уподобання. Вираженість нарцисизму та психопатії, особливо серед респондентів із високими показниками, може свідчити про тенденцію до більшого різноманіття в сексуальній поведінці та меншої схильності до емоційної прив'язаності у стосунках. Макіавеллізм, хоча і є менш вираженим, також може відігравати важливу роль, сприяючи схильності до маніпулятивних стратегій у сексуальних відносинах.

Було проведено аналіз рівнів прояву основних рис темної тріади – нарцисизму, психопатії та макіавеллізму – серед вибірки респондентів.

Оцінка рівня цих рис дає можливість глибше зрозуміти, як кожна з них впливає на міжособистісні стосунки та сексуальні преференції. Кожна з рис має свій характерний прояв у поведінці, включаючи прагнення до домінування, схильність до маніпуляцій, емоційну дистанцію, що відрізняє респондентів з високими показниками за цими характеристиками від тих, у кого дані риси виражені слабше. Нижче представлено детальний аналіз частоти та рівня прояву кожної із цих рис, що допомагає з'ясувати, які тенденції домінують у вибірці та як ці риси можуть впливати на специфіку міжособистісної та сексуальної поведінки.

Таблиця 3.6

Рівень прояву нарцисизму

Групи	Абсолютна частота	Відсоткова частота
Низький рівень	22	33,3%
Середній рівень	28	42,4%
Високий рівень	16	24,2%

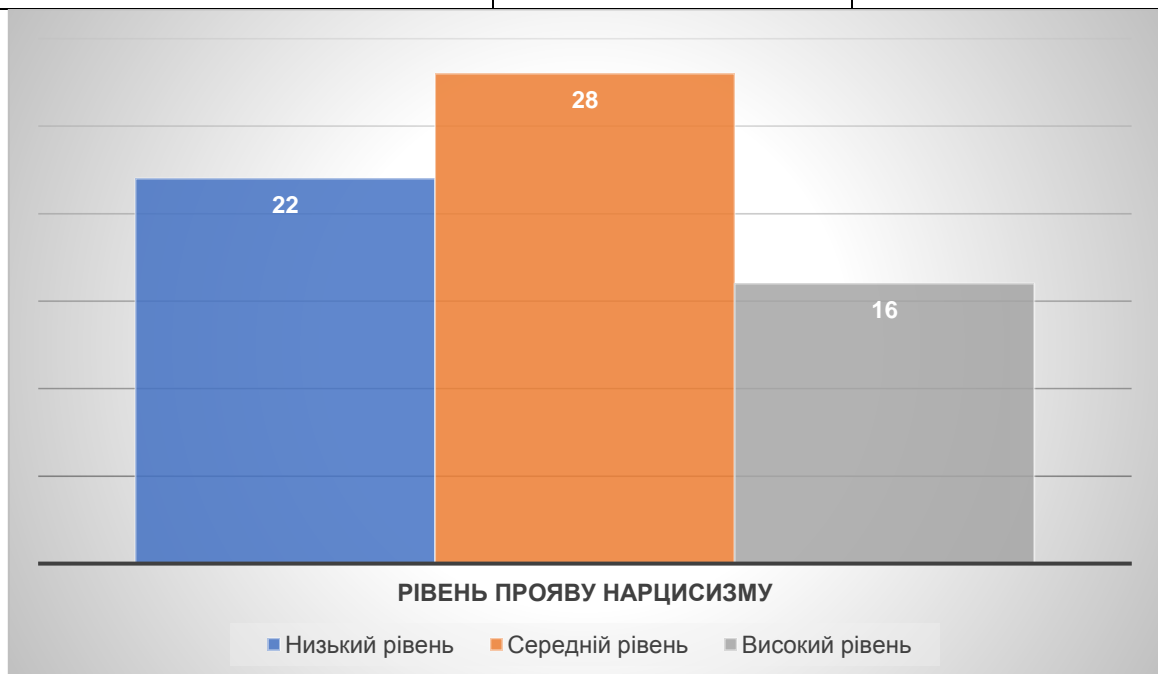

Рис. 3.1. Рівень прояву нарцисизму

Рівень нарцисизму, наведений у табл. 3.6, показав, що найпоширенішим є середній рівень цієї риси, що спостерігається у 42,4% респондентів дослідження. Це вказує на помірне прагнення до визнання та

наявність егоцентричних тенденцій, що впливають на сприйняття себе та взаємодію з іншими. Водночас 33,3% респондентів виявляють низький рівень нарцисизму, що свідчить про помірне ставлення до власної особистості без потреби в надмірному захопленні з боку оточення. Однак 24,2% респондентів мають високий рівень нарцисизму, що відображає підвищену потребу у схваленні та часто супроводжується прагненням до домінування у відносинах. Ця група, ймовірно, демонструє самозакоханість та бажання контролювати, що у міжособистісних стосунках може проявлятися через прагнення уникати довготривалих емоційних зобов'язань.

Таблиця 3.7

Рівень прояву психопатії

Групи	Абсолютна частота	Відсоткова частота
Низький рівень	16	24,2%
Середній рівень	39	59,1%
Високий рівень	11	16,7%

Рис. 3.2. Рівень прояву психопатії

Рівень психопатії представлений у табл. 3.7, показав, що переважна більшість респондентів (59,1%) мають середній рівень цієї риси, що може свідчити про помірну схильність до ризикованої поведінки та знижену

емоційну залученість. Це також може вказувати на присутність імпульсивності та зниженого рівня емпатії, що є характерним для психопатичних проявів. З іншого боку, 24,2% респондентів показали низький рівень психопатії, що свідчить про розвинуту здатність до співпереживання, стабільність емоцій та готовність підтримувати емоційні зв'язки. Водночас 16,7% респондентів мають високий рівень психопатії, що вказує на схильність до ризикових вчинків, емоційної холодності та зниженого рівня емпатії, що, у свою чергу, може впливати на сексуальну поведінку, сприяючи уникненню довготривалих зобов'язань та прагненню до нетрадиційних форм сексуальної взаємодії.

Таблиця 3.8

Рівень прояву макіавелізму

Групи	Абсолютна частота	Відсоткова частота
Низький рівень	38	57,6%
Середній рівень	20	30,3%
Високий рівень	8	12,1%

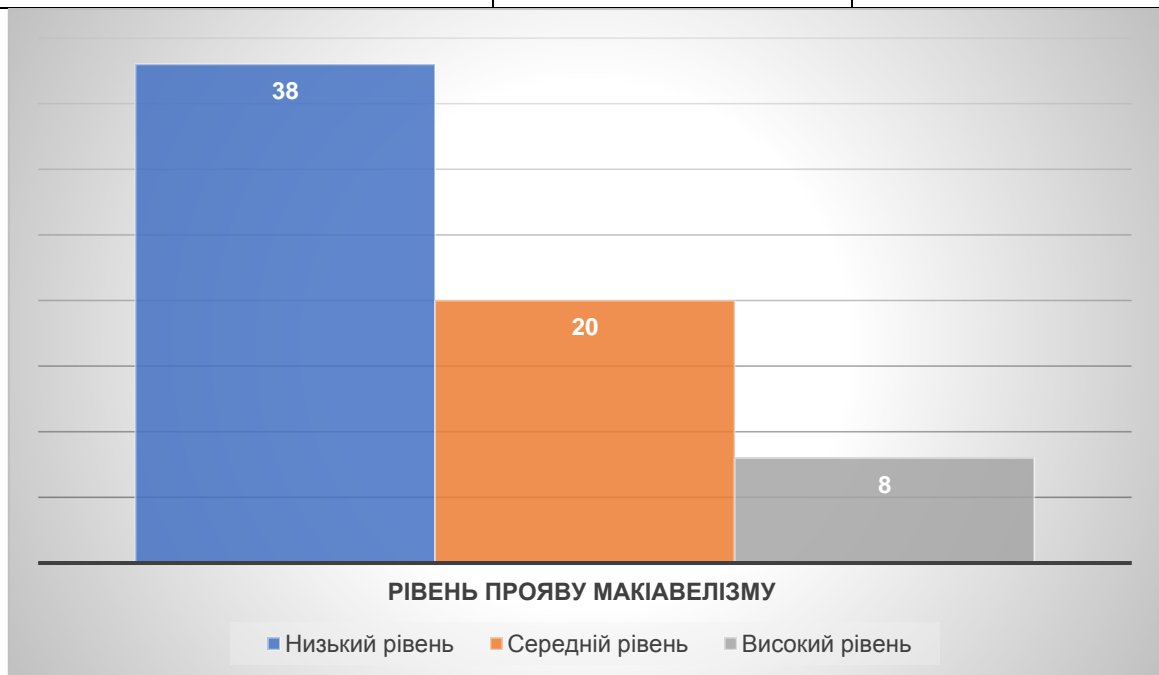

Рис. 3.4. Рівень прояву макіавелізму

Рівень макіавеллізму представлений у табл. 3.8, вказує, що більшість респондентів (57,6%) мають низький рівень цієї риси, що вказує на обмежену

схильність до маніпуляцій, контролю та стратегічного підходу в стосунках. Це говорить про відкритість у спілкуванні та невисоку потребу контролювати чи маніпулювати іншими. Водночас 30,3% респондентів продемонстрували середній рівень макіавеллізму, що може вказувати на певну схильність до стратегічної поведінки, прагнення до захисту власних інтересів та контролю ситуації. Високий рівень макіавеллізму був виявлений у 12,1% респондентів, що вказує на схильність до маніпулятивної поведінки, прагнення домінувати та використовувати відносини для досягнення власних цілей. Ця група респондентів може демонструвати певний рівень емоційної відстороненості та розглядає міжособистісні зв'язки як інструмент для досягнення особистих інтересів, що у сексуальному контексті може виявлятися у схильності до контролюючих або домінантних форм взаємодії.

Результати показують переважання середнього рівня прояву нарцисизму та психопатії, що може вказувати на відносно помірний рівень егоцентричних і ризикованих тенденцій серед більшості респондентів, тоді як низький рівень макіавеллізму свідчить про невисоку загальну схильність до маніпулятивної поведінки. Проте існування респондентів із високим рівнем кожної з цих рис вказує на можливість зв'язку між вираженими особистісними особливостями темної тріади та певними специфічними сексуальними уподобаннями.

3.3. Особливості сексуальних преференцій у осіб з проявами темної тріади

Проведений кореляційний аналіз дозволяє виявити зв'язок між рисами темної тріади – нарцисизмом, психопатією та макіавеллізмом – та показниками суб'єктивного сексуального благополуччя респондентів (див. табл. 3.9). Результати демонструють, що нарцисизм має значний позитивний зв'язок із можливістю актуалізувати сексуальність, кореляція становить 0,527 ($p < 0,05$), що свідчить про те, що особи з більш вираженими нарцисичними

рисами мають сильнішу потребу та схильність до вираження своєї сексуальності.

Таблиця 3.9

**Кореляційний аналіз темної тріади з показниками методики
«Суб'єктивного сексуального благополуччя»**

Групи	Нарцисизм	Психопатія	Макіавелізм
Можливість актуалізувати сексуальність	0,527*	0,070	-0,088
Сексуальна потреба	-0,109	-0,629*	-0,065
Кількісний показник як умова благополуччя	0,162	0,143	0,455*
Задоволеність сексуальними стосунками	-0,052	-0,107	-0,479*
Задоволеність якістю стосунків	-0,610*	-0,435*	0,102
Стосунки як основа сексуального благополуччя	0,062	-0,139	0,463*
Сексуальна комунікація партнерів	-0,113	0,089	-0,110

Примітка «» - статистична значущість на рівні $p < 0,05$*

Це може бути пов'язано з тим, що для нарцисичних осіб важливо підкреслювати власну привабливість і отримувати підтвердження своїх сексуальних якостей від партнера. Водночас нарцисизм виявив негативний зв'язок із задоволеністю якістю стосунків (-0,610), що може свідчити про те, що такі особи, хоча і прагнуть сексуальної самореалізації, відчують труднощі у встановленні глибоких і стабільних емоційних стосунків. Це може бути обумовлено надмірним зосередженням на собі та своїх потребах, що заважає нарцисичним особам проявляти справжню зацікавленість партнером, що, у свою чергу, негативно впливає на загальне задоволення стосунками.

Психопатія виявила значущий негативний зв'язок із сексуальною потребою (-0,629), що може свідчити про знижене прагнення до емоційно-

залученої сексуальної взаємодії у осіб із високим рівнем психопатичних рис. Це може пояснюватися тим, що такі особи часто менш емоційно прив'язані до партнера, що знижує їхню потребу в регулярних або глибоких сексуальних контактах. Також було виявлено негативний зв'язок між психопатією та задоволеністю якістю стосунків (-0,435), що вказує на можливі труднощі у підтримці стабільних і задовільних стосунків, оскільки психопатичні риси, як правило, характеризуються відсутністю емпатії та емоційної чутливості, що є важливими для задоволеності партнерством.

Макіавеллізм, у свою чергу, показав позитивний зв'язок із кількісним показником як умовою благополуччя (0,455), що може вказувати на схильність осіб з високими показниками макіавеллізму до акценту на частоті сексуальних контактів як важливого аспекту їхнього задоволення. Це може свідчити про прагматичний підхід до сексуальної сфери, де кількість інтимних контактів вважається важливішою за емоційну якість. Крім того, макіавеллізм має негативний зв'язок із задоволеністю сексуальними стосунками (-0,479), що може пояснюватися схильністю до маніпулятивної поведінки, яка може ускладнювати побудову гармонійних сексуальних відносин. Позитивний зв'язок макіавеллізму зі змінною «стосунки як основа сексуального благополуччя» (0,463) також може свідчити про прагнення до стратегічного використання стосунків як основи для задоволення власних сексуальних потреб, де взаємини розглядаються більше як інструмент досягнення власного благополуччя, а не як емоційна цінність.

Інші показники суб'єктивного сексуального благополуччя, такі як сексуальна комунікація партнерів, не виявили значущих кореляцій із жодною з рис темної тріади, що може вказувати на відсутність безпосереднього впливу цих особистісних рис на відкритість та комунікаційний аспект у стосунках. Загальний аналіз результатів демонструє, що риси темної тріади пов'язані з певними аспектами сексуального благополуччя, при цьому нарцисизм та психопатія значною мірою впливають на емоційну складову

стосунків, тоді як макіавеллізм орієнтований на кількісні аспекти та практичний підхід до сексуальних взаємин.

Кореляційний аналіз спрямований на виявлення зв'язків між рисами темної тріади – нарцисизмом, психопатією та макіавеллізмом – та різними стилями сексуальної поведінки, визначеними у методиці «Психодіагностика сексуальних стилів» наведений у табл. 3.10.

Таблиця 3.10

**Кореляційний аналіз темної тріади з показниками методики
«Психодіагностика сексуальних стилів»**

Групи	Нарцисизм	Психопатія	Макіавеллізм
Романтичний стиль	0,354*	-0,028	-0,121
Ігровий стиль	-0,030	0,375*	-0,009
Дружній стиль	-0,634*	-0,013	0,419*
Практичний стиль	0,021	-0,002	-0,136
Залежний стиль	-0,029	-0,019	0,031
Альтруїстичний стиль	-0,420*	-0,168	0,142
Дбайливий стиль	0,054	-0,133	0,043
Обмінний стиль	0,070	0,180	-0,089

Примітка «» - статистична значущість на рівні $p < 0,05$*

Нарцисизм показав значущий позитивний зв'язок із романтичним стилем (0,354, $p < 0,05$), що вказує на схильність нарцисичних осіб до романтизації сексуальних стосунків. Це може бути пов'язано з їхньою потребою у відчутті захоплення з боку партнера, що сприяє формуванню більш емоційно-насичених, ідеалізованих стосунків, де вони отримують можливість підтвердити свою привабливість та значущість. У той же час нарцисизм показав сильний негативний зв'язок із дружнім стилем (-0,634, $p < 0,05$), що може свідчити про схильність таких осіб зосереджуватися на собі, а не на підтримці товариських та рівноправних відносин у партнерстві. Також був виявлений негативний зв'язок між нарцисизмом та альтруїстичним стилем (-0,420), що вказує на недостатню схильність до самопожертви та

готовності задовольняти потреби партнера, адже нарцисичні особи більш зацікавлені у власному благополуччі та захопленні собою.

Психопатія продемонструвала значущий позитивний зв'язок із ігровим стилем (0,375, $p < 0,05$), що може вказувати на схильність осіб з психопатичними рисами до сприйняття сексу як розваги, де відсутні емоційні зобов'язання. Це узгоджується з характерними рисами психопатії, такими як емоційна відстороненість та знижений рівень емпатії, що дозволяє таким особам бачити у сексуальних взаємодіях радше джерело задоволення та розваги, ніж можливість для побудови глибоких зв'язків. Цей зв'язок може також вказувати на прагнення таких осіб до різноманітності в сексуальних стосунках та уникнення тривалих емоційних зв'язків.

Макіавеллізм, у свою чергу, показав значущий позитивний зв'язок із дружнім стилем (0,419, $p < 0,05$), що може свідчити про прагнення макіавеллістичних осіб підтримувати товариські стосунки з партнером, які можуть використовуватися для подальшого досягнення власних цілей. Така схильність до стратегічної поведінки може полегшувати маніпуляції у стосунках та сприяти підтриманню корисних зв'язків, де партнерство розглядається як інструмент для досягнення бажаних результатів. Водночас інші стилі не виявили значущих кореляцій з макіавеллізмом, що може свідчити про те, що макіавеллістичні риси не обов'язково пов'язані з певними особливими сексуальними перевагами, а радше спрямовані на підтримку контрольованих стосунків, які вони можуть стратегічно використовувати.

Нарцисизм асоціюється з потребою у романтизації стосунків і уникає дружніх чи альтруїстичних форм взаємодії, що підкреслює орієнтованість на себе та власні потреби. Психопатія пов'язана з ігровим стилем, що свідчить про відсутність потреби у глибоких емоційних зв'язках та схильність до легковажного ставлення до сексу. Макіавеллізм, попри свою нейтральність щодо більшості стилів, має позитивний зв'язок із дружнім стилем, що вказує на прагнення стратегічної підтримки партнерства, яке може приносити особисту вигоду, зокрема для реалізації власних інтересів. Таким чином,

різні риси темної тріади формують специфічні схеми сексуальної поведінки, що можуть впливати на тип взаємодії, обраний у міжособистісних стосунках.

Було проведено кореляційний аналіз, який спрямований на виявлення зв'язків між проявами темної тріади – нарцисизмом, психопатією та макіавеллізмом – та різними установками до сексу (див. табл. 3.11).

Таблиця 3.11

Кореляційний аналіз темної тріади з показниками методики «Установок до сексу»

Групи	Нарцисизм	Психопатія	Макіавеллізм
Дозволеність	0,400*	-0,002	0,008
Реалізованість	-0,076	-0,378*	-0,097
Сексуальна невротичність	0,016	0,135	-0,050
Знеособлений секс	-0,024	0,012	0,099
Порнографія	-0,015	0,055	0,421*
Сексуальна сором'язливість	0,142	0,347*	-0,089
Цнотливість	-0,206	0,008	-0,018
Огида до сексу	0,433*	-0,067	-0,069
Сексуальна збудливість	-0,396*	-0,124	-0,242
Фізичний секс	0,404*	-0,005	-0,295*
Агресивний секс	-0,391*	0,164	0,060

Примітка «» - статистична значущість на рівні $p < 0,05$*

Нарцисизм демонструє значущий позитивний зв'язок із дозволеністю (0,400, $p < 0,05$), що вказує на схильність осіб із високим рівнем нарцисичних рис до прийняття розширених меж сексуальної поведінки. Такі особи можуть проявляти більшу толерантність до нетрадиційних форм сексуальної взаємодії, можливо, з огляду на своє прагнення отримати захоплення з боку партнера та відчуття власної унікальності. Водночас нарцисизм показав позитивний зв'язок із показником огиди до сексу (0,433), що може вказувати на певну амбівалентність у ставленні до сексуальних контактів, де бажання домінувати може поєднуватися із відразою до окремих аспектів інтимності,

особливо коли вони не відповідають їхньому ідеалізованому уявленню про себе та партнера. Показник нарцисизму має також негативний зв'язок із сексуальною збудливістю (-0,396), що вказує на можливу емоційну відстороненість або переоцінку власного контролю в інтимних ситуаціях. Це може свідчити про зосередженість на зовнішній стороні взаємодії та менш інтенсивне занурення в сам процес, що знижує рівень безпосереднього сексуального збудження. Нарцисизм також позитивно корелює з фізичним сексом (0,404), що може вказувати на прагнення до задоволення через фізичний аспект інтимності, можливо, як спосіб підтвердження власної привабливості.

Психопатія, своєю чергою, показала негативний зв'язок із реалізованістю (-0,378), що може свідчити про складнощі в досягненні особистого задоволення у сексуальних стосунках. Це може бути обумовлено зниженою здатністю до емпатії, що ускладнює побудову взаємозалежних, емоційно насичених стосунків, які можуть сприяти сексуальному задоволенню. Водночас, позитивний зв'язок психопатії із сексуальною сором'язливістю (0,347) є цікавим, адже він може вказувати на приховану невпевненість або відсутність готовності відкрито виражати свої сексуальні бажання, що може бути частково пов'язано з прагненням зберегти власний емоційний контроль або уникати глибокої емоційної залученості. Такі особи можуть відчувати певний дискомфорт у відкритому вираженні своїх уподобань, що впливає на їхню здатність досягати повного задоволення.

Макіавеллізм показав значущий позитивний зв'язок із показником порнографії (0,421), що може свідчити про більш прагматичний підхід до сексуальної взаємодії. Для осіб із високими показниками макіавеллізму характерним є інструментальне ставлення до інтимності, де споживання порнографії може бути засобом задоволення потреб без встановлення емоційного зв'язку. Крім того, макіавеллізм виявив негативний зв'язок із фізичним сексом (-0,295), що може вказувати на меншу потребу в безпосередній фізичній близькості з партнером, натомість фокусуючись на

психологічних аспектах контролю чи маніпуляцій. Ці особи можуть надавати перевагу формам сексуальної взаємодії, де можна уникнути повної емоційної або фізичної залученості, що дає змогу краще зберігати відчуття контролю над ситуацією.

Нарцисизм асоціюється з прийняттям розширених меж сексуальної взаємодії та акцентом на фізичному аспекті, хоча й супроводжується певною відразою до глибоких емоційних контактів, що може знижувати рівень сексуальної збудливості. Психопатія вказує на труднощі в досягненні задоволення та певну стриманість у вираженні сексуальних уподобань, тоді як макіавеллізм демонструє прагматичне ставлення до сексу, включаючи інтерес до порнографії та меншу потребу у фізичній близькості. Це підкреслює значущість індивідуальних особливостей темної тріади у формуванні специфічних сексуальних уподобань і установок, що відображають прагнення до задоволення власних потреб за рахунок відстороненого або інструментального підходу.

Кореляційний аналіз виявлення зв'язків між проявами темної тріади – нарцисизмом, психопатією та макіавеллізмом – та базовими рисами особистості, визначеними за допомогою методики «Короткий п'ятифакторний опитувальник» представлено у табл. 3.12. Результати цього аналізу надають змогу оцінити, як риси темної тріади впливають на структуру особистості в контексті п'яти основних факторів – екстраверсії, дружелюбності, добросовісності, емоційної стабільності та відкритості новому досвіду.

Нарцисизм показав значущий негативний зв'язок із екстраверсією ($-0,411, p < 0,05$), що свідчить про знижений рівень соціальної активності та взаємодії з іншими. Це може вказувати на те, що хоча нарцисичні особи мають потребу в схваленні, вони менш схильні до активного соціального життя, орієнтуючись радше на демонстрацію власної винятковості у вузькому колі.

Таблиця 3.12

Кореляційний аналіз темної тріади з показниками методики «Короткий п'ятифакторний опитувальник»

Групи	Нарцисизм	Психопатія	Макіавелізм
Екстраверсія	-0,411*	-0,298	0,097
Дружелюбність	-0,543*	0,048	0,150
Добросовісність	-0,367*	-0,530*	0,060
Емоційна стабільність	-0,316*	-0,086	-0,399*
Відкритість новому досвіду	0,038	-0,087	-0,048

Примітка «» - статистична значущість на рівні $p < 0,05$*

Негативний зв'язок із дружелюбністю (-0,543) також свідчить про те, що нарцисизм супроводжується низькою здатністю до емпатії та зниженим інтересом до встановлення рівноправних відносин, що відображає орієнтацію на власні інтереси й прагнення до домінування. Окрім того, нарцисизм показав негативний зв'язок із добросовісністю (-0,367), що може означати знижений рівень відповідальності та самоконтролю у цих осіб. Така поведінка може пояснюватися бажанням нарцисичних індивідів досягати особистих цілей за рахунок менших зусиль або уникати зобов'язань, що потребують дисципліни. Негативний зв'язок нарцисизму з емоційною стабільністю (-0,316) вказує на можливу емоційну нестабільність та схильність до надмірної чутливості до критики, що може впливати на їхню самоповагу та сприйняття власної значущості.

Психопатія, своєю чергою, продемонструвала негативний зв'язок із добросовісністю (-0,530), що вказує на схильність таких осіб до імпульсивної поведінки та низького рівня відповідальності. Це підкреслює їхню орієнтованість на моментальне задоволення власних потреб без особливого врахування наслідків або почуттів інших людей, що може сприяти розвитку деструктивних і ризикованих тенденцій у поведінці. Крім того, психопатія має негативний, хоча і незначний, зв'язок із екстраверсією (-0,298), що може свідчити про меншу соціальну активність або навіть про певну відчуженість.

Відсутність емоційної залученості та потреби в стабільних соціальних зв'язках може знижувати їхню відкритість до комунікації та соціальних контактів.

Макіавеллізм, на відміну від інших рис, показав значущий негативний зв'язок лише з емоційною стабільністю (-0,399), що вказує на емоційну нестабільність або схильність до тривожності. Такі особи можуть постійно перебувати в стані напруги через прагнення контролювати оточення та досягати власних цілей маніпулятивними методами. Це, своєю чергою, вимагає постійного аналізу ситуації та контролю за соціальними взаємодіями, що може спричиняти емоційне виснаження та нестабільність. Водночас макіавеллізм не показав значущих зв'язків із іншими базовими рисами особистості, що може вказувати на його нейтральну природу у контексті соціальної активності або добросовісності, зосереджуючи увагу переважно на стратегічному підході до взаємодії та маніпуляції.

Риси темної тріади проявляються у значущих зв'язках з базовими рисами особистості, де нарцисизм асоціюється з низькою дружелюбністю, емоційною нестабільністю та екстраверсією, що вказує на акцент на власні потреби й нестабільну реакцію на соціальні впливи. Психопатія, у свою чергу, корелює з низькою добросовісністю, що підкреслює її орієнтованість на імпульсивність і відсутність відповідальності. Макіавеллізм пов'язаний із емоційною нестабільністю, що вказує на можливу напруженість у міжособистісних взаємодіях через прагнення до контролю та маніпуляцій.

Було проведено кореляційний аналіз особистісних рис із сексуальними перевагами в контексті провідного елемента темної тріади – нарцисизму, що дозволяє зрозуміти, як індивідуальні риси особистості, пов'язані з нарцисизмом, впливають на установку та підходи до сексуальних стосунків (див. табл. 3.13).

Таблиця 3.13

**Кореляційний аналіз особистісних рис з сексуальними перевагами
залежно від провідного елемента темної тріади (Нарцисизм)**

Групи	Екстраверсія	Дружелюбність	Добросовісність	Емоційна стабільність	Відкритість новому досвіду
Стосунки як основа сексуального благополуччя	-	0,543*	-	-	-
Романтичний стиль	-	-	-0,421*	-	-
Дружній стиль	-	-	0,602*	-	-
Практичний стиль	-	-	-0,472*	-	-
Альтруїстичний стиль	-	-	-0,441*	-	-
Реалізованість	0,420*	-	-	-	0,428*
Сексуальна невротичність	-	-	-	-	-0,426*
Сексуальна сором'язливість	-0,724*	-	-	-	-0,463*
Цнотливість	-	-	-	-	-0,527*
Огида до сексу	-	-0,434*	-	0,405*	-
Сексуальна збудливість	0,709*	-	-	-	-

Примітка «» - в таблиці представлені лише кореляції з рівнем значущості $p < 0,05$*

Дружелюбність має позитивний зв'язок зі змінною «стосунки як основа сексуального благополуччя» (0,543), що свідчить про прагнення нарцисичних осіб, котрі водночас мають високий рівень дружелюбності, використовувати емоційний зв'язок із партнером як важливий аспект задоволення сексуальних потреб. Такий зв'язок може вказувати на пошук стабільності та емоційного комфорту в стосунках як засобу самоствердження.

Добросовісність продемонструвала негативний зв'язок із романтичним стилем (-0,421), що може означати, що нарцисичні особи з високим рівнем добросовісності менш схильні до ідеалізованого сприйняття стосунків та

радше зосереджуються на реалістичних, прагматичних аспектах, зменшуючи значущість романтики у стосунках. Водночас добросовісність показує сильний позитивний зв'язок із дружнім стилем (0,602), що підкреслює важливість надійності та підтримки в сексуальних взаєминах для тих, хто має виражені нарцисичні риси. Це може свідчити про те, що такі особи віддають перевагу стабільним, дружнім взаєминам, де емоційна близькість та відданість є основою взаємодії. Негативний зв'язок добросовісності із практичним стилем (-0,472) та альтруїстичним стилем (-0,441) вказує на меншу схильність до використання сексуальної сфери як інструменту для практичних цілей чи засобу для задоволення потреб партнера, що відображає орієнтацію на власний емоційний комфорт і стабільність.

Екстраверсія показала позитивний зв'язок із реалізованістю (0,420), що може вказувати на те, що більш екстравертовані особи з нарцисичними рисами частіше відчують задоволення від реалізації своїх сексуальних потреб. Це може пояснюватися їхньою схильністю до соціальних контактів та активності, що сприяє задоволенню в сексуальних стосунках. Також екстраверсія позитивно корелює із сексуальною збудливістю (0,709), що вказує на високий рівень залученості та емоційної відповідальності у відповідних ситуаціях. Водночас екстраверсія має сильний негативний зв'язок із сексуальною сором'язливістю (-0,724), що підкреслює, що екстравертовані особи більш відкриті та менш стримані у вираженні своїх сексуальних бажань, що, ймовірно, полегшує їхню здатність досягати особистого задоволення.

Відкритість новому досвіду має позитивний зв'язок із реалізованістю (0,428), що свідчить про прагнення нарцисичних осіб, які водночас є відкритими до нового досвіду, досягати більшої реалізованості своїх сексуальних потреб через нові чи нестандартні підходи до інтимності. Крім того, відкритість має негативний зв'язок із сексуальною невротичністю (-0,426) та сексуальною сором'язливістю (-0,463), що може свідчити про впевненість і готовність до експериментів, зменшуючи рівень тривожності та

невпевненості в інтимних ситуаціях. Також відкритість до нового досвіду корелює негативно із цнотливістю (-0,527), що вказує на те, що такі особи менш схильні до консервативних поглядів на сексуальну поведінку, надаючи перевагу вільному вираженню своєї сексуальності.

Нарешті, емоційна стабільність показує позитивний зв'язок із огидою до сексу (0,405), що може свідчити про те, що нарцисичні особи з вищим рівнем емоційної стабільності в певних випадках демонструють відразливе ставлення до окремих аспектів сексуальної поведінки, ймовірно, через особливі моральні або естетичні стандарти, якими вони керуються. Результати демонструють, що наявність нарцисичних рис у поєднанні з екстраверсією, добросовісністю, дружелюбністю та відкритістю до нового досвіду формує особливий набір установок і стилів у сексуальній поведінці, де прагнення до самозадоволення, експериментів та стабільних емоційних зв'язків є ключовими аспектами для досягнення особистого задоволення.

Також було проведено кореляційний аналіз особистісних рис із сексуальними перевагами залежно від провідного елемента темної тріади – психопатії (див. табл. 3.14). Результати показують, як окремі риси особистості впливають на сексуальні потреби, установки та поведінку респондентів, у яких психопатія є провідною рисою.

Дружелюбність демонструє значущий позитивний зв'язок із сексуальною потребою (0,594, $p < 0,05$), що вказує на те, що респонденти з проявами психопатії, котрі водночас мають високий рівень дружелюбності, відчують підвищену потребу в сексуальних контактах, можливо, через прагнення компенсувати емоційну відчуженість у стосунках. Висока кореляція дружелюбності з романтичним стилем (0,619) також свідчить про те, що такі особи можуть прагнути романтичного підходу в сексуальних стосунках, хоча ця романтика може мати маніпулятивний або стратегічний характер, що властиво для осіб з рисами психопатії. Це вказує на те, що, попри відсутність глибоких емоційних зв'язків, такі індивіди можуть

демонструвати романтичність як поведінкову стратегію для досягнення власних цілей.

Таблиця 3.14

Кореляційний аналіз особистісних рис з сексуальними перевагами залежно від провідного елемента темної тріади (Психопатія)

Групи	Екстраверсія	Дружелюбність	Добросовісність	Емоційна стабільність	Відкритість новому досвіду
Сексуальна потреба	-	0,594*	-	-	-
Кількісний показник як умова благополуччя	-	-	-	-	-0,570*
Романтичний стиль	-	0,619*	-	-	-
Реалізованість	-	-	-	-	0,816*
Сексуальна невротичність	-	-	-	0,611*	-
Сексуальна сором'язливість	-0,757*	-	-	-	-
Сексуальна збудливість	0,586*	-	-	-	0,616*

Примітка «» - в таблиці представлені лише кореляції з рівнем значущості $p < 0,05$*

Добросовісність не показала значущих зв'язків у цій вибірці, що може свідчити про те, що особи з високою психопатією не демонструють сильної орієнтації на відповідальність чи систематичність у сексуальних стосунках, прагнучи скоріше до імпульсивних та швидкоплинних задоволень. Водночас емоційна стабільність показала сильний позитивний зв'язок із сексуальною невротичністю (0,611), що вказує на схильність осіб із психопатичними рисами до емоційної невпевненості та підвищеної тривожності в сексуальних взаємодіях, навіть попри можливу зовнішню впевненість та маніпулятивні схильності. Така емоційна нестабільність може проявлятися у вигляді імпульсивної поведінки та схильності до ризикованих або емоційно

насичених ситуацій, які слугують способом відчути контроль чи пережити інтенсивні емоції.

Відкритість новому досвіду показала негативний зв'язок із кількісним показником як умовою благополуччя (-0,570), що може свідчити про те, що особи з високою відкритістю до нового досвіду не завжди зосереджені на частоті сексуальних контактів як критерії задоволеності. Їхня відкритість може знаходити вираження у різноманітності форм та стилів сексуальної взаємодії, зменшуючи значення кількості як основного аспекту задоволення. Водночас відкритість також має сильний позитивний зв'язок із реалізованістю (0,816), що вказує на те, що саме експерименти та нові досвіди у сексуальному житті сприяють відчуттю задоволення і реалізації сексуальних потреб. Для таких осіб важливо відчувати свободу вибору та можливість дослідження нових аспектів взаємодії, що дозволяє їм досягати глибшого задоволення.

Екстраверсія виявила сильний негативний зв'язок із сексуальною сором'язливістю (-0,757), що свідчить про низький рівень сором'язливості та відкритість у вираженні сексуальних потреб серед екстравертованих осіб з проявами психопатії. Водночас екстраверсія позитивно корелює з сексуальною збудливістю (0,586), що підкреслює високу здатність до емоційної залученості та сприйнятливості до сексуальних стимулів. Це може свідчити про прагнення таких осіб до активної та різноманітної сексуальної взаємодії, що задовольняє їхню потребу в інтенсивних емоціях та насолоді. Також відкритість до нового досвіду позитивно корелює із сексуальною збудливістю (0,616), що вказує на готовність до експериментів та схильність до розширення меж у сексуальній сфері, що приносить додаткове задоволення.

Особи з високою психопатією, які водночас мають високі показники дружелюбності, екстраверсії та відкритості до нового досвіду, формують специфічні установки до сексуальних преференцій. Психопатія пов'язана з бажанням реалізації власних потреб через романтичні та експериментальні

форми взаємодії, де ключовим аспектом є відкритість до нових відчуттів і зниження соціальних бар'єрів у вираженні бажань. У цьому контексті такі риси, як емоційна нестабільність та орієнтація на інтенсивність переживань, є домінуючими факторами для досягнення задоволення, тоді як частота контактів або структурованість у стосунках мають менше значення.

Кореляційний аналіз між особистісними рисами та сексуальними перевагами залежно від провідної риси темної тріади, а саме макіавеллізму, демонструє, як індивідуальні риси пов'язані зі сексуальним благополуччям та установками серед осіб з яскраво вираженою схильністю до маніпуляцій та прагнення до контролю в стосунках (див. табл. 3.15).

Таблиця 3.15

Кореляційний аналіз особистісних рис з сексуальними перевагами залежно від провідного елемента темної тріади (Макиавеллізм)

Групи	Екстраверсія	Дружелюбність	Добросовісність	Емоційна стабільність	Відкритість новому досвіду
Задоволеність сексуальними стосунками	-	-0,530*	-	-	-
Ігровий стиль	-	-	-0,516*	-	-
Дружній стиль	-	0,559*	-	-	-
Залежний стиль	-	-	-	-0,438*	-
Альтруїстичний стиль	-	-	0,594*	-	-
Реалізованість	0,651*	-	-	-	0,560*
Знеособлений секс	-	-	-	-0,413*	-
Порнографія	-	-	-0,496*	-0,382*	-
Сексуальна сором'язливість	-0,844*	-	-	-	-0,504*
Цнотливість	-	-	-	-	-0,441*

Сексуальна збудливість	0,746*	-	0,399*	-	0,401*
Агресивний секс	-	0,557*	-	-	-

Примітка «» - в таблиці представлені лише кореляції з рівнем значущості $p < 0,05$*

Макіавеллізм демонструє значний негативний зв'язок дружельності із задоволеністю сексуальними стосунками (-0,530, $p < 0,05$), що вказує на те, що макіавеллістичні особи з низькою дружельністю рідше відчують задоволення у сексуальних стосунках, ймовірно, через відсутність емпатії та інтересу до емоційних потреб партнера. Натомість позитивний зв'язок дружельності із дружнім стилем (0,559) свідчить про те, що особи, в яких макіавеллізм поєднується з певною мірою дружельності, прагнуть підтримувати товариські взаємини, можливо, використовуючи це для контролю та підтримання вигідних для себе стосунків. Такий підхід може бути проявом стратегічного використання міжособистісних зв'язків як інструменту для досягнення власних цілей.

Добросовісність показала негативний зв'язок з ігровим стилем (-0,516) та споживанням порнографії (-0,496), що може свідчити про те, що макіавеллістичні особи з високою добросовісністю менш схильні до поверхневих сексуальних взаємодій або використання порнографії як джерела задоволення. Натомість добросовісність має сильний позитивний зв'язок із альтруїстичним стилем (0,594), що вказує на те, що макіавеллістичні особи з високою добросовісністю можуть демонструвати готовність до задоволення потреб партнера та орієнтуються на підтримку стабільних і відповідальних стосунків. Такий підхід може підкреслювати прагнення до надійності у стосунках, хоч і зберігаючи прихований мотив контролю та домінування.

Емоційна стабільність виявила негативний зв'язок із залежним стилем (-0,438), що свідчить про те, що макіавеллістичні особи з високою емоційною стабільністю рідше відчують потребу у залежності від партнера. Вони, ймовірно, прагнуть уникати надмірної емоційної залученості та незалежні в стосунках, що підвищує їх здатність до маніпуляцій та самоконтролю. Також

емоційна стабільність має негативний зв'язок із знеособленим сексом (-0,413) і споживанням порнографії (-0,382), що свідчить про те, що макіавеллістичні особи, які здатні зберігати емоційну стабільність, менш схильні до об'єктивації сексуальних стосунків.

Екстраверсія показала сильний негативний зв'язок із сексуальною сором'язливістю (-0,844), що вказує на те, що макіавеллістичні особи з високим рівнем екстраверсії є більш відкритими та не відчують труднощів у вираженні своїх сексуальних потреб. Крім того, екстраверсія позитивно корелює із сексуальною збудливістю (0,746), що підкреслює здатність таких осіб активно брати участь у сексуальній взаємодії, досягаючи при цьому високого рівня задоволення. Також екстраверсія позитивно корелює з реалізованістю (0,651), що може свідчити про задоволення своїх потреб через активне соціальне та сексуальне життя, де вони мають змогу досягати бажаних результатів, зберігаючи при цьому почуття контролю та домінування у стосунках.

Відкритість новому досвіду також корелює з реалізованістю (0,560) та сексуальною збудливістю (0,401), що вказує на те, що макіавеллістичні особи, які мають високий рівень відкритості до нового досвіду, частіше задовольняють свої потреби через різноманітні форми взаємодії та зберігають інтерес до нових аспектів сексуальності. Такі особи можуть використовувати свою відкритість як інструмент для підтримання контролю та впливу у стосунках, прагнучи до самозадоволення через експерименти.

Макіавеллізм, у поєднанні з екстраверсією та відкритістю до досвіду, формує прагматичний підхід до сексуальної взаємодії, де основою є контроль і стратегічне використання стосунків. Такі особи прагнуть до активної, різноманітної взаємодії, зменшуючи роль емоційної залученості й надаючи перевагу практичному підходу, спрямованому на задоволення власних потреб.

3.4. Рекомендації щодо зниження негативного впливу темної тріади на сексуальне життя

Важливо розуміти, що особи з вираженими рисами темної тріади часто орієнтовані на задоволення власних потреб, схильні до маніпуляцій та контролю у взаєминах, що призводить до дисбалансу в стосунках і створює додаткові труднощі для обох партнерів. Тому першим кроком має бути інформування партнерів про специфіку прояву темної тріади та потенційні проблеми, які можуть виникати у взаєминах. Це може допомогти обом партнерам краще зрозуміти один одного та виробити стратегії, що дозволяють зменшити негативний вплив цих рис на взаємини. Рекомендації мають включати розвиток емпатії, навчання навичкам ефективної комунікації та побудови довіри між партнерами, що може сприяти поліпшенню якості стосунків і зниженню конфліктів.

Особливу увагу слід звернути на втручання, спрямоване на зниження рівня маніпулятивної поведінки та агресії, що є характерними для осіб з високим рівнем макіавеллізму та психопатії. Психологи можуть використовувати когнітивно-поведінкову терапію, спрямовану на розвиток навичок самоконтролю, зменшення імпульсивності та навчання альтернативним способам задоволення своїх потреб, що не шкодять партнеру. Також важливим аспектом є навчання технік управління емоціями та розвитку емоційної інтелігентності, що може допомогти особам із високим рівнем нарцисизму краще розуміти почуття свого партнера та знижувати акцент на власному «я». Використання технік, спрямованих на розвиток альтруїстичних тенденцій, таких як практика вдячності або виявлення турботи про партнера, може бути корисним для покращення якості взаємодії в парі.

З огляду на результати емпіричного дослідження, у якому було виявлено значні кореляції між нарцисизмом та романтичним стилем взаємодії, а також зниженням задоволеності якістю стосунків, важливо

підкреслити, що особам з такими рисами слід допомогти навчитися врівноважувати власні романтичні очікування з реальністю партнерських взаємин. Наприклад, психологи можуть використовувати вправи на розвиток взаємної вдячності та емоційного залучення, що сприятиме підвищенню задоволення стосунками обох партнерів, а також зниженню акценту на власних потребах у захопленні та увазі. Це також допоможе зменшити схильність до домінування та контролю, які є характерними для осіб з високим рівнем нарцисизму.

Для роботи з особами, що мають виражені риси психопатії, важливо зосередитися на розвитку емпатії та зниженні імпульсивної поведінки. Згідно з даними дослідження, негативний зв'язок між психопатією та задоволеністю якістю стосунків вказує на необхідність більш активного втручання для підвищення емоційної залученості та підтримки стабільних взаємин. Наприклад, терапевтичні вправи, спрямовані на розуміння емоцій партнера, можуть бути корисними для зменшення рівня відстороненості та агресії. Використання рольових ігор, де пацієнт має поставити себе на місце свого партнера, дозволяє краще зрозуміти, як його дії можуть впливати на емоційний стан іншої людини. Також варто застосовувати техніки релаксації та управління стресом, щоб зменшити імпульсивні реакції, які можуть спричиняти конфлікти у взаєминах.

Для осіб, у чиїх партнерів виявляються риси темної тріади, важливо розробити стратегії ефективної комунікації, що спрямовані на зниження рівня конфліктності та підвищення емоційної безпеки. Оскільки партнери з рисами темної тріади можуть бути схильними до маніпуляцій та контролю, особам, що перебувають у таких стосунках, рекомендується навчитися розпізнавати типові маніпулятивні прийоми та виробити стратегії протидії, що дозволяють зберігати власні межі. Це може включати чітке встановлення меж у стосунках, відстоювання своїх прав та потреб, а також використання «я»-висловлювань, що допомагають уникнути звинувачень і знижують рівень конфліктності. Наприклад, замість звинувачення «Ти завжди мене

контролюєш», можна сказати: «Я відчуваю себе невпевнено, коли не можу приймати рішення самостійно». Такий підхід зменшує ймовірність ескалації конфлікту та допомагає зберігати конструктивний характер діалогу.

Важливо також розвивати навички емоційної саморегуляції, що допоможуть зберігати спокій і не піддаватися на провокації у випадках, коли партнер із рисами темної тріади намагається викликати негативні емоції чи спровокувати конфлікт. Наприклад, техніки глибокого дихання або медитації можуть бути ефективними інструментами для збереження емоційної стабільності в складних ситуаціях. Також корисно використовувати техніку «тайм-аут», коли один або обидва партнери тимчасово припиняють обговорення конфліктної теми, щоб заспокоїтися і повернутися до розмови в більш конструктивному настрої.

Ще одним важливим аспектом є підтримка емоційної безпеки. Враховуючи результати дослідження, в яких було встановлено значний вплив макіавеллізму на маніпулятивну поведінку, важливо також навчити людей, як розпізнавати маніпуляції та ефективно реагувати на них. Людям, які мають партнерів із високим рівнем нарцисизму, макіавеллізму або психопатії, варто намагатися створювати для себе середовище, в якому вони можуть відчувати підтримку та захист від негативних впливів. Це може включати звернення по підтримку до друзів або родини, а також участь у групах підтримки, де люди можуть обговорити свої проблеми з тими, хто стикається з подібними ситуаціями. Наприклад, групи підтримки для партнерів нарцисичних осіб можуть стати місцем, де люди можуть отримати не тільки емоційну підтримку, але й практичні поради щодо того, як ефективно справлятися з маніпуляціями та зберігати власну емоційну рівновагу.

Розвиток навичок асертивності також може допомогти особам у стосунках із партнерами, які мають риси темної тріади, більш ефективно відстоювати свої права та знижувати рівень маніпулятивного впливу з боку партнера. Асертивність допомагає формувати впевненість у собі та своїх

діях, що є важливим для підтримки рівноправних і здорових взаємин. Наприклад, навчання технік асертивного відстоювання своїх прав може допомогти уникнути почуття безсилля і підтримувати емоційну стійкість у стосунках, де партнер намагається взяти на себе надмірний контроль.

Використання цих рекомендацій дозволяє зменшити негативний вплив рис темної тріади на взаємини та сприяє побудові більш гармонійних і стабільних стосунків, що позитивно впливає на сексуальне життя партнерів. Крім того, важливо, щоб психологи та консультанти враховували індивідуальні особливості кожної пари та розробляли рекомендації з урахуванням конкретних результатів емпіричного дослідження, що дозволяє забезпечити максимально ефективне втручання та підтримку.

Висновки до розділу 3

У ході емпіричного дослідження вдалося встановити низку важливих особливостей зв'язку між сексуальними перевагами та рівнем прояву темної тріади. Зокрема, результати свідчать про те, що риси темної тріади, такі як нарцисизм, психопатія та макіавеллізм, значно впливають на сексуальні установки, поведінку та задоволеність сексуальними стосунками. Нарцисизм продемонстрував значний вплив на романтичні установки та потребу в підтвердженні власної привабливості.

Було встановлено, що особи з високим рівнем нарцисизму більш схильні до романтизації сексуальних стосунків, проте мають труднощі у встановленні глибоких емоційних зв'язків, що негативно впливає на загальну задоволеність стосунками. Такі особи прагнуть отримувати захоплення від партнера, що може призводити до емоційної нерівності у відносинах. Психопатія виявилася пов'язаною з підвищеною схильністю до ризикованої та менш емоційно залученої сексуальної поведінки.

Було виявлено, що особи з високим рівнем психопатії рідше відчувають сексуальну потребу, а також мають труднощі у встановленні стабільних стосунків через знижений рівень емпатії та підвищену

імпульсивність. Водночас такі особи частіше сприймають сексуальну взаємодію як гру, що відповідає їхній схильності до пошуку нових емоційних переживань.

Макіавеллізм показав позитивний зв'язок із кількістю сексуальних контактів як фактором задоволеності. Особи з високими показниками макіавеллізму прагнуть до контролю та маніпуляцій у стосунках, що може ускладнювати побудову гармонійних сексуальних взаємин. Водночас такі особи менш схильні до глибоких емоційних зв'язків, віддаючи перевагу стратегічному використанню партнерства для задоволення власних потреб. Було встановлено, що різні стилі сексуальної поведінки мають свої характерні зв'язки з рисами темної тріади. Зокрема, нарцисизм асоціюється з романтичним стилем, психопатія – з ігровим, а макіавеллізм – з дружнім стилем, що використовується для стратегічного досягнення особистих цілей. Це свідчить про те, що риси темної тріади впливають на вибір стратегії взаємодії у сексуальних стосунках.

Результати також показали, що риси темної тріади мають значний вплив на задоволеність сексуальними стосунками. Нарцисизм та макіавеллізм пов'язані з нижчою задоволеністю якістю стосунків через прагнення до домінування та відсутність емпатії. Психопатія, своєю чергою, призводить до меншої емоційної залученості, що негативно впливає на стабільність та задоволеність стосунками. Таким чином, емпіричне дослідження дозволило виявити значущі зв'язки між рисами темної тріади та сексуальними перевагами, що підкреслює важливість врахування особистісних характеристик у контексті сексуальних взаємин.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження були виконані всі поставлені завдання, що дозволило сформулювати такі висновки:

1. Сексуальні преференції визначаються як багатогранний феномен, що формується під впливом біологічних, психологічних і соціокультурних чинників. Сексуальні преференції включають фізичні, поведінкові, а також культурні аспекти, що відображають індивідуальні вподобання стосовно вибору сексуального партнера. Вплив таких чинників, як гендерні ролі, психологічне благополуччя, когнітивні порушення та внутрішні конфлікти, має значення для формування цих уподобань.

Темна тріада, що складається з макіавеллізму, нарцисизму та психопатії, є комплексом особистісних рис, які мають значний вплив на поведінку індивіда, включаючи сексуальну сферу. Макіавеллізм характеризується прагненням досягти своїх цілей будь-якими методами, нарцисизм—потребою у визнанні та домінуванні, а психопатія—емоційною холодністю та імпульсивністю. Ці риси можуть впливати на вибір сексуальних стратегій, що часто характеризуються маніпулятивністю, експлуатацією та орієнтацією на короткострокові вигоди у стосунках. Були визначені гендерні відмінності в проявах цих рис, що також впливають на специфіку міжособистісної взаємодії та сексуальних сценаріїв.

Основні теоретичні підходи до вивчення взаємозв'язку між сексуальними преференціями та рівнем прояву темної тріади включають еволюційний, психоаналітичний та соціально-когнітивний підходи. Еволюційний підхід вказує на можливість розгляду рис темної тріади як адаптаційних механізмів, що сприяють підвищенню репродуктивного успіху через застосування “швидких” сексуальних стратегій, орієнтованих на кількість партнерів. Психоаналітичний підхід пояснює, як ранні дитячі переживання та травми можуть сприяти розвитку темної тріади, що впливає на формування специфічних сексуальних уподобань. Соціально-когнітивний підхід підкреслює важливість когнітивних викривлень та саморегуляції, які

дозволяють індивідам з рисами темної тріади виправдовувати маніпулятивну або агресивну сексуальну поведінку.

2. Аналіз сучасного стану прояву сексуальних преференцій та темної тріади показав, що серед досліджуваних існує значна варіативність у сексуальних установках, стилях та рівнях сексуального задоволення. За результатами методик, респонденти демонструють різні сексуальні стилі, з переважанням романтичного, дружнього та альтруїстичного. Це свідчить про те, що більшість респондентів надають значення емоційній близькості, довірі та взаємній підтримці у сексуальних стосунках. Водночас практичний та обмінний стилі менш виражені, що вказує на меншу схильність до прагматичного або суто фізичного підходу до сексу.

Аналіз установок до сексу виявив, що респонденти мають помірний рівень дозволеності та сексуальної збудливості, але демонструють різні ставлення до таких аспектів, як порнографія, агресивний секс та фізичний секс. Це відображає індивідуальні відмінності у сприйнятті та прийнятті різних форм сексуальної поведінки.

Щодо прояву рис темної тріади, більшість респондентів демонструють середній рівень нарцисизму та психопатії, та низький рівень макіавеллізму. Проте значна частина респондентів має високі показники цих рис, що може впливати на їхні міжособистісні стосунки та сексуальну поведінку. Високий рівень нарцисизму може проявлятися у потребі в захопленні та підтвердженні власної значущості, тоді як високий рівень психопатії може бути пов'язаний з імпульсивністю та зниженою емпатією. Макіавеллізм, хоча і менш виражений, може впливати на схильність до маніпулятивної поведінки.

3. Визначення особливостей зв'язку між сексуальними преференціями та рівнем прояву темної тріади виявило статистично значущі кореляції між рисами темної тріади та різними аспектами сексуальних преференцій. Було встановлено, що нарцисизм має позитивний зв'язок з можливістю актуалізувати сексуальність та романтичним стилем сексуальної поведінки,

що вказує на прагнення таких осіб підкреслити свою привабливість та отримати підтвердження від партнера. Проте негативний зв'язок із задоволеністю якістю стосунків та дружнім стилем свідчить про труднощі у встановленні глибоких емоційних зв'язків та недостатню схильність до рівноправних відносин.

Психопатія виявила негативний зв'язок із сексуальною потребою та позитивний зв'язок з ігровим стилем сексуальної поведінки, що свідчить про схильність до сприйняття сексу як розваги без глибокої емоційної залученості. Такі особи можуть мати знижену емпатію та схильність до імпульсивної та ризикованої поведінки, що ускладнює встановлення стабільних та задовільних стосунків.

Макіавеллізм показав позитивний зв'язок із кількісним показником сексуальної активності та дружнім стилем, який може використовуватися стратегічно для досягнення власних цілей. Негативний зв'язок із задоволеністю сексуальними стосунками та схильність до прагматичного ставлення до сексу свідчать про можливі труднощі у побудові гармонійних взаємин через маніпулятивну поведінку та фокус на власних інтересах.

Результати також показали, що риси темної тріади впливають на сексуальні установки та стилі. Нарцисизм асоціюється з більшою дозволеністю до різних форм сексуальної поведінки, але також із відразою до глибоких емоційних контактів. Психопатія пов'язана з підвищеною сексуальною сором'язливістю та труднощами в реалізації сексуальних потреб, що може бути обумовлено емоційною нестабільністю та імпульсивністю. Макіавеллізм вказує на прагматичний підхід до сексу та інтерес до порнографії, з меншим акцентом на фізичній близькості.

4. З'ясування впливу темної тріади на формування сексуальних преференцій показало, що риси темної тріади суттєво впливають на сексуальні установки та поведінку. Було встановлено, що нарцисичні особи прагнуть підтвердження власної значущості через сексуальну взаємодію, часто акцентуючи на романтичному стилі та фізичному аспекті сексу. Проте

їхня зосередженість на собі та потреба в захопленні можуть призводити до труднощів у встановленні глибоких емоційних зв'язків, що негативно впливає на задоволеність стосунками.

Особи з високим рівнем психопатії схильні до ризикованої та менш емоційно залученої сексуальної поведінки, сприймаючи секс як гру або засіб отримання нових відчуттів. Їхня імпульсивність та знижена емпатія можуть призводити до труднощів у побудові стабільних та задовільних стосунків, а також до потенційно ризикованої поведінки.

Макіавеллістичні особи використовують сексуальні стосунки як інструмент для досягнення власних цілей, фокусуючись на контролі та маніпуляції. Вони можуть демонструвати прагматичне ставлення до сексу, віддаючи перевагу кількості контактів та стратегічному використанню взаємин. Це може знижувати загальну задоволеність стосунками та перешкоджати встановленню глибоких емоційних зв'язків.

Таким чином, риси темної тріади визначають специфічні підходи до сексуальних взаємин та впливають на формування сексуальних переваг. Розуміння цих впливів є важливим для побудови гармонійних та задовільних стосунків.

Гіпотеза дослідження була підтверджена: рівень прояву темної тріади дійсно впливає на специфіку сексуальних переваг. Люди з вищим рівнем цих рис демонструють схильність до ризикованої або домінантної сексуальної поведінки, меншої емоційної залученості та прагнення контролю у стосунках. Це проявляється через відповідні сексуальні стилі та установки, а також меншу задоволеність якістю стосунків.

На основі отриманих емпіричних результатів були розроблені практичні рекомендації, спрямовані на зниження негативного впливу рис темної тріади на сексуальне життя та покращення якості міжособистісних стосунків. Рекомендації включають розвиток емпатії та емоційної залученості, покращення комунікації, навчання навичкам самоконтролю та управління емоціями, а також підтримку партнерів. Застосування цих

рекомендацій сприятиме гармонізації сексуального життя, підвищенню задоволеності стосунками та зниженню негативного впливу рис темної тріади на міжособистісні взаємодії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Афанасьєв, І. М., & Гупаловська, В. (2024). Синдром порушення активності та уваги як аспект впливу на сексуальність і побудову сексуальних сценаріїв. Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ», (July 19, 2024; Boston, USA), 248-252.
2. Бачинська, І., & Підбуцька, Н. В. (2024). Гендерні особливості макіавеллізму.
3. Бжезінська, С. (2021). Особливості показників темної тріади у осіб з різним рівнем емоційного інтелекту.
4. Біла, Л. О. (2024). Психологічні особливості шлюбно-сімейних настанов студентської молоді.
5. Бойко, М. С. (2023). Особливості внутрішнього конфлікту особистості у контексті сприймання сексуальної орієнтації.
6. Власюк, С. Р. (2024). Феномен сексуальної ідентичності у зрізі закордонних досліджень. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія, (2), 53-56.
7. Говорун, Т., Імелінського, К., Іоффе, О., Кагана, В., Кле, М., Колесова, Д., ... & Пісоцького, В. (2021). Психосексуальний розвиток та особливості сексуальної освіти. Петровський ОМ, 366.
8. Гордієнко, А. (2022). Темна тріада особистості у творчості та досягненнях студентів.
9. Гуржий, Є. О. (2020). Психологічні особливості гендерних аспектів насилля.
10. Єрмакова, Н., & Мережкіна, А. (2017). Феномен нарцисизму в зарубіжній та вітчизняній психологічній науці. Молодий вчений, (12 (52)), 71-75.
11. Клименко, М. Р. (2021). Нарцисична саморегуляція як чинник особистісного самоздійснення (Doctoral dissertation, Львівський національний університет імені Івана Франка).

12. Корчакова, Н., & Безлюдна, В. (2023). Молодіжні наративи та особисті настанови у сфері інтимного життя. *Психологія: реальність і перспективи*, (21), 58-66.
13. Кушнір, А. Т. (2020). Тривожність як детермінанта розладів у сексуальній сфері. *Архів кваліфікаційних робіт (2019-2020 ÷ 2022-2023 н. р.)*.
14. Мазур, І. М. (2024). Гендерні особливості ставлення молоді до власної сексуальності.
15. Ощипок, В. (2021). Сексуальність в контексті Темної тріади особистості: гендерний аспект.
16. Ощипок, В. (2021). Сексуальність в контексті Темної тріади особистості: гендерний аспект.
17. Павлюк, В., & Гупаловська, В. (2023). Роль нарцисизму у формуванні сексуальних сценаріїв жінок. *Grail of Science*, (34), 341-344.
18. Рогожина, О. О. (2021). Психосексуальний розвиток та особливості сексуальної освіти.
19. Сем'янків, Н. (2024). Психологічні предиктори зрад в гетеросексуальних партнерських стосунках: системний огляд літератури.
20. Семенчук, Т. В. (2024). Психологічний аналіз сексуальних взаємин у молодому шлюбі: гендерний аспект (Bachelor's thesis, Волинський національний університет імені Лесі Українки).
21. Соболевська, О. (2023). Мотиви сексуальної поведінки в контексті особливостей структурної організації особистості.
22. Федорець, С. (2024). Прогностичні чинники сексуальних дисфункцій у військових та ветеранів. *Вчені записки Університету «КРОК»*, (2 (74)), 345-352.
23. Філіпович, О. (2021). Особливості ставлення до порушення психотерапевтичних меж в контексті особистісних характеристик психотерапевтів.
24. Чаплак, Я., Чуйко, Г., & Зварич, І. (2024). Темна тріада: суть, контент, специфіка. *Наукові інновації та передові технології*, (3 (31)).

- 25.Шопша, О. Л., & Поліщук, О. А. (2021, April). Психологічна корекція сексуальних розладів у жінок. In The 8th International scientific and practical conference “Science and education: problems, prospects and innovations”(April 28-30, 2021) CPN Publishing Group, Kyoto, Japan. 2021. 866 p. (p. 805).
- 26.Adarmouch, L., Felaefel, M., Wachbroit, R., & Silverman, H. (2020). Perspectives regarding privacy in clinical research among research professionals from the Arab region: an exploratory qualitative study. *BMC Medical Ethics*, 21.
- 27.Aluja, A., García, L. F., Rossier, J., Ostendorf, F., Glicksohn, J., & Bellaj, T. (2022). Dark Triad Traits, Social Position, and Personality: A Cross-Cultural Study. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 53(4), 380-402.
- 28.Bakker, J. (2021). The role of steroid hormones in the sexual differentiation of the human brain. *Journal of Neuroendocrinology*, 34.
- 29.Balthazart, J. (2020). Sexual partner preference in animals and humans. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 115, 34-47.
- 30.Bhattacharya, S., Amodei, R., Vilain, E., & Roselli, C. (2022). Identification of differential hypothalamic DNA methylation and gene expression associated with sexual partner preferences in rams. *PLoS ONE*, 17.
- 31.Binik, A., & Binik, Y. (2023). Ethical challenges in research on sexual dysfunction.. *Bioethics*.
- 32.Borraz-Leon, J. I., & Rantala, M. (2021). Does the Dark Triad predict self-perceived attractiveness, mate value, and number of sexual partners both in men and women? *Personality and Individual Differences*, 168, 110341.
- 33.Buss, D., & Schmitt, D. (2019). Mate Preferences and Their Behavioral Manifestations. *Annual Review of Psychology*, 70, 77-110.
- 34.Buss, D., & Schmitt, D. (2019). Mate Preferences and Their Behavioral Manifestations.. *Annual review of psychology*, 70, 77-110 .
- 35.Colledani, D., & Ciani, A. (2020). A Worldwide Internet Study Based on Implicit Association Test Revealed a Higher Prevalence of Adult Males' Androphilia than Ever Reported Before.. *The journal of sexual medicine*.

- 36.Čopková, R., & Christenková, Z. (2021). The Effect of Dark Triad Traits on Decision-Making Styles. *Psychological Thought*, 14(1), 74-93.
- 37.Doerfler, S. M., Tajmirriyahi, M., Ickes, W., & Jonason, P. (2021). The self-concepts of people with Dark Triad traits tend to be weaker, less clearly defined, and more state-related. *Personality and Individual Differences*, 180, 110977.
- 38.Fisher, A., & Cocchetti, C. (2020). Biological basis of gender identity. , 89-107.
- 39.Gómez-Leal, R., Gutiérrez-Cobo, M. J., Megías-Robles, A., & Fernández-Berrocal, P. (2022). The Dark Triad and Subjective Well-being: The Mediating Role of Cognitive-emotional Regulation Strategies. *Scandinavian Journal of Psychology*.
- 40.Guillén, L., Jacquart, P., & Hogg, M. (2022). To Lead, or to Follow? How Self-Uncertainty and the Dark Triad of Personality Influence Leadership Motivation. *Personality & Social Psychology Bulletin*, 1461672221086771.
- 41.Haar, J., & de Jong, K. (2023). Is the dark triad always detrimental to firm performance? Testing different performance outcomes and the moderating effects of competitive rivalry. *Frontiers in Psychology*, 14, 1061698.
- 42.Hall, C., Ibragimov, U., Luu, M., & Wong, F. (2020). Actives, passives and power: heteronormative gender norms and their implications for intimate partner violence among men who have sex with men in Tajikistan. *Culture, Health & Sexuality*, 22, 630 - 645.
- 43.Heym, N., Firth, J., Kibowski, F., Sumich, A., Egan, V., & Bloxsom, C. A. J. (2019). Empathy at the Heart of Darkness: Empathy Deficits That Bind the Dark Triad and Those That Mediate Indirect Relational Aggression. *Frontiers in Psychiatry*, 10.
- 44.Jia, X., Wang, Q., & Lin, L. (2020). The Relationship Between Childhood Neglect and Malevolent Creativity: The Mediating Effect of the Dark Triad Personality. *Frontiers in Psychology*.

45. Jonason, P., & Luoto, S. (2021). The dark side of the rainbow: Homosexuals and bisexuals have higher Dark Triad traits than heterosexuals. *Personality and Individual Differences*, 181, 111040.
46. Koehn, M., Okan, C., & Jonason, P. (2019). A primer on the Dark Triad traits. *Australian Journal of Psychology*, 71(1), 7-15.
47. Landon, G. (2023). The Role of Genetic in Sex Orientation Preference. *International Journal of Biology*.
48. Lewis, P., Bergenfeld, I., Trang, Q., Minh, T., Sales, J., & Yount, K. (2021). Gender norms and sexual consent in dating relationships: a qualitative study of university students in Vietnam. *Culture, Health & Sexuality*, 24, 358 - 373.
49. Lyons, M., Houghton, E., Brewer, G., & O'Brien, F. (2020). The Dark Triad and Sexual Assertiveness Predict Sexual Coercion Differently in Men and Women. *Journal of Interpersonal Violence*, 37, NP4889-NP4904.
50. Michels, M., & Schulze, R. (2021). Emotional intelligence and the dark triad: A meta-analysis. *Personality and Individual Differences*, 180, 110961.
51. Moor, L., & Anderson, J. R. (2019). A systematic literature review of the relationship between dark personality traits and antisocial online behaviours. *Personality and Individual Differences*.
52. Nakalega, R., Akello, C., Gati, B., Nakabiito, C., Nolan, M., Kamira, B., Etima, J., Nakyanzi, T., Kemigisha, D., Nanziri, S., Nanyonga, S., Nambusi, M., Mulumba, E., Biira, F., Nabunya, H., Akasiima, S., Nansimbe, J., Maena, J., Babirye, J., Ngure, K., & Mujugira, A. (2021). Ethical considerations for involving adolescents in biomedical HIV prevention research. *BMC Medical Ethics*, 22.
53. Nuzulia, S., & Why, F. Y. P. (2020). When the Dark Shines: The Role of Dark Personality Traits in Leadership Role Occupancy and Hiring Decisions in a Collectivistic Culture. *Social Psychological and Personality Science*, 11(10), 1089-1100.

54. Pelster, M., Hofmann, A., Klocke, N., & Warkulat, S. (2021). Dark Triad Personality Traits and Selective Hedging. CGN: Risk Management Practice (Topic).
55. Pilch, I. (2020). As cold as a fish? Relationships between the Dark Triad personality traits and affective experience during the day: A day reconstruction study. *PLoS ONE*, 15(3), e0229625.
56. Pilch, I., & Smolorz, K. (2019). The Dark Triad and the quality of sexual life. *Personality and Individual Differences*.
57. Prusik, M., & Konopka, K. (2021). Too many shades of gray: The Dark Triad and its linkage to coercive and coaxing tactics to obtain sex and the quality of romantic relationships. *Personality and Individual Differences*, 170, 110413.
58. Rogoza, R., Danieluk, B., Kowalski, C., & Kwiatkowska, M. M. (2020). Making and maintaining relationships through the prism of the dark triad traits: A longitudinal social network study. *Journal of Personality*.
59. Scheller, M., Sousa, A., Brotto, L., & Little, A. (2023). The Role of Sexual and Romantic Attraction in Human Mate Preferences.. *Journal of sex research*, 1-14 .
60. Schreiber, A., & Marcus, B. (2020). The place of the «Dark Triad» in general models of personality: Some meta-analytic clarification. *Psychological Bulletin*.
61. Semenyna, S. W., Vasey, P., & Honey, P. L. (2019). Replicating the relationships between Dark Triad traits and female mate-competition tactics in undergraduate women. *Personality and Individual Differences*.
62. Skelton, E., Drey, N., Rutherford, M., Ayers, S., & Malamateniou, C. (2020). Electronic consenting for conducting research remotely: A review of current practice and key recommendations for using e-consenting. *International Journal of Medical Informatics*, 143, 104271 - 104271.
63. Valentova, J., Moraes Junior, F. P., Štěřbová, Z., Varella, M. A., & Fisher, M. (2020). The association between Dark Triad traits and sociosexuality with mating and parenting efforts: A cross-cultural study. *Personality and Individual Differences*, 154, 109613.

64. Walter, K., et al. (2020). Sex Differences in Mate Preferences Across 45 Countries: A Large-Scale Replication. *Psychological Science*, 31, 408 - 423.
65. Wang, Y., Qian, M., Nabbijohn, A., Wen, F., Fu, G., Zuo, B., & Vanderlaan, D. (2021). Culture influences the development of Children's gender-related peer preferences: Evidence from China and Thailand.. *Developmental science*.
66. Yendell, A., Clemens, V., Schuler, J., & Decker, O. (2022). What makes a violent mind? The interplay of parental rearing, dark triad personality traits and propensity for violence in a sample of German adolescents. *PLOS ONE*, 17.
67. Ziogas, A., Habermeyer, B., Kawohl, W., Habermeyer, E., & Mokros, A. (2021). Automaticity of Early Sexual Attention: An Event-Related Potential Study. *Sexual Abuse*, 34, 507 - 536.